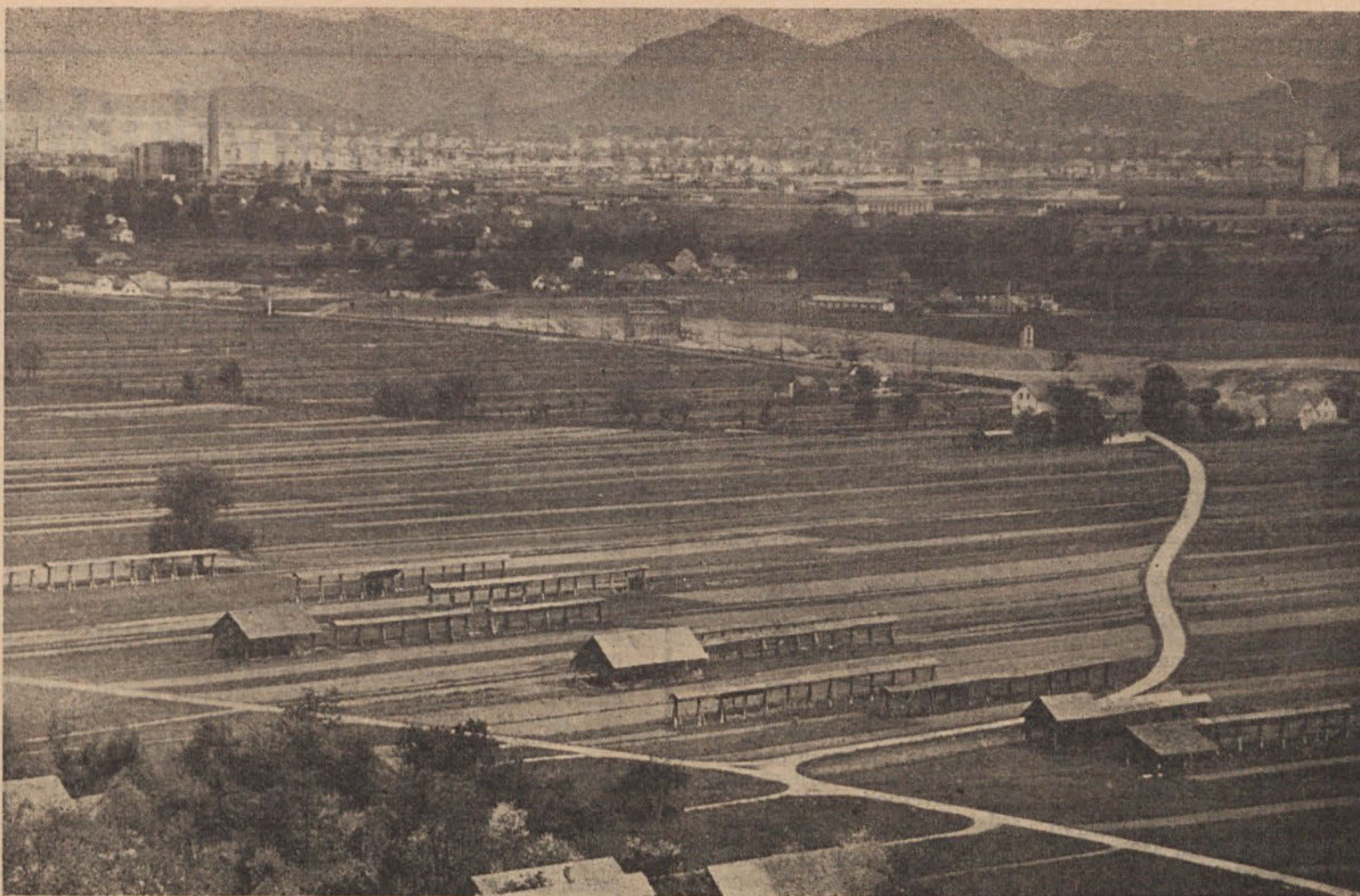

Jubilejno

leto

Letos je jubilejno leto, 20. obletnice osvoboditve in našega občinskega praznika, leto, ko se spominjamo zmag delavskega razreda, zmag narodnoosvobodilne vojske in zmag delovnih ljudi v socialistični izgradnji.

Leta 1945 smo slavili zmago v porušeni mestih in požganih vaseh ob številnih grobovih padlih in ubitih. Danes se lahko s ponosom ozremo nazaj na velike dosežke, ki govorijo, da je socialistična revolucija v naši državi odprla pot hitremu napredku. Podoba naše občine se je spremenila. Nekdanje predmestno delavsko naselje dobiva značaj mesta. Barakarska naselja se umikajo novim soveskam. Predvojnemu in edinemu poljskemu štirinadstropnemu »nebotičniku« so se pridružile no-

MOŠČANSKA SKUPNOST

GLASILO SZDL LJUBLJANA MOSTE-POLJE
JULIJ 1965

VI. LETNIK

7. ŠT.

Družbeno - politične organizacije Moste - Polje

čestitajo vsem občanom in delovnim kolektivom k 20-letnici osvoboditve, 15-letnici delavskega samoupravljanja, dnevu borca in občinskemu prazniku

ve pet-, deset-, dvanajstnadstropne stolpnice. Zrastle so nove šole, nove varstvene ustanove, zdravstveni domovi, nove trgovine, igrišča itn. Prevojnim skromnim tovarnam so se pridružile velike, nove, moderne tovarne, novi stroji v njih zamenjujejo stare. Menjala se je struktura prebivalstva in z vsakim letom narašča število naših občanov — danes nas je že čez 38.000. Po 20 letih smo prenehali biti kmečko področje na vzhodnem delu Ljubljanskega polja. Narodni dohodek prebivalstva znaša danes 720.000 dinarjev. Industrijska proizvodnja se je povečala letno za 30 odstotkov in je danes dosegla vrednost okrog 9 milijonov dolarjev. Po osvoboditvi smo zgradili 2.653 stanovanj.

Komunalna izgradnja, ki jo pred vojno domala nismo poznali, daje celotnemu območju nov izgled. Tudi brez številk lahko vidimo, koliko in kje vse smo napredovali.

Postali smo torej za 20 let močnejši in bogatejši, kot smo bili kdajkoli poprej. In vendarle še nismo popolnoma obvladali zaostalosti. Se naprej se bomo morali bojevati, da bomo dosegli še večje uspehe. Z boljšo organizacijo dela, z večjo produktivnostjo, z racionalnim trošenjem in vlaganjem v materialno proizvodnjo bomo dosegli, da bodo tisti, ki so se rodili na dan zmage in tisti, ki se bodo rodili v jubilejnim letu 20. obletnice osvoboditve in občinskega praznika naše občine danes,

predsednik občinske skup.
Vlado Črne

Spremenjen program komunalnih investicij

Svet za komunalne zadeve je dne 26. 2. 1965 predlagal na 30. seji obhoda zborov občinske skupščine Ljubljana-Moste-Polje predlog komunalnih investicij za leto 1965, ki ga je skupščina sprejela in tudi potrdila. Vse komunalne investicije naj bi po takratnem predlogu financirali iz sredstev cestnega sklada, bivšega medobčinskega cestnega sklada, komunalnega prispevka po pogodbenih obveznostih prejšnjih let, splošnega rezervnega sklada in sklada za urejanje mestnega zemljišča. Po pregledu 5-mesečne realizacije dotoka finančnih sredstev kakor tudi realizacije operativnih komunalnih del pa ugotavlja svet za komunalno gospodarstvo naslednje:

Dohodki cestnega sklada kakor tudi bivšega medobčinskega sklada so bili pravilno načrtovani, prav tako je tudi zadovoljiv dosedanj dotok sredstev in zato predvidevamo, da bo do konca leta realiziran dohodek v znesku 157 milijonov dinarjev.

Po dosednji realizaciji predvidevamo, da bodo do konca leta prav tako realizirani izterjava zaostalega komunalnega prispevka iz prejšnjih let kakor tudi iz leta 1964 in prispevek za prekomerno obtežbo cest v skupnem znesku 123 milijonov.

Planirana sredstva rezervnega sklada v višini 135 milijonov dinarjev so se povečala na 228 milijonov dinarjev, ker je Mestni svet prispeval 45 milijonov, občinska skupščina Ljubljana-Center pa 70 milijonov dinarjev. MS je že nakazal svoj znesek kot dotacijo naše-

mu rezervnemu skladu, občinska skupščina Ljubljana-Center pa bo svoj znesek nakazala kasneje, vendar kot kredit za dobo 7 let.

Pred začetkom operativnih del mora investitor izvajalcu predložiti potrdilo o zagotovitvi finančnih redstvih s tem, da zavaruje za celotno investicijo vsa potrebna sredstva v banki. To pa je zelo težko, če ne celo nemogoče, ker je treba čakati toliko časa, da mesečni dohodki pritečejo v taki višini, kot je predvidena skupna investicijska vsota za posamezna dela. Ker pa so posamezne investicije planirane na celoletno realizacijo vseh predvidenih dohodkov, lahko pričakujemo, da bo zato marsikatera letos predvidena investicija prenesena v prihodnje leto.

Med tem časom so nastopili novi in delno ostrejši predpisi glede investicij, saj je po dosedanjih določbah predpisano, da je treba za vsako investicijo predhodno priložiti garancijski polog v 10-odstotnem znesku.

Med tem časom so nastopili novi in delno ostrejši predpisi glede investicij, saj je po dosedanjih določbah predpisano, da je treba za vsako investicijo predhodno priložiti garancijski polog v 10-odstotnem znesku celotne njene vrednosti. Zato lahko prav tako pričakujemo, da se bo obseg investicij zmanjšal za 10 %. Poleg tega je še predpisana 5-odstotna blokacija proračunskih dohodkov, od katerih dobiva sredstva cestni sklad 1. 4. 1965 dalje.

Dotok prispevka za urejanje mestnega zemljišča v soseskah je odvisen predvsem od dotoka sredstev v sklad za gradnjo stanovanj. Po dosedanjih ugotovitvah pa ta dotok ni tak, kot je bil načrtovan in bo zato izvajanje komunalnih investicij v soseskah omejeno v okviru sredstev za gradnjo stanovanj, ki se stekajo od prodaje stano-

vanj in prispevke stanovanjskega sklada.

Komunalne ureditve, ki so bile sprejete in potrjene v družbenem načrtu ter ostanejo še nadalje v njem, so:

Asfaltiranje Zaloške ceste, asfaltiranje Litijske ceste I. del, t. j. od železniške proge Ljubljana-Karlovac do Štepanjske ceste, asfaltiranje Litijske ceste

II. del, t. j. odsek od sedanjega asfalta skozi Zadvor do Sostrega, gradnja mostu v Zalogu čez Ljubljano, zunanje ureditve stanovanjskih blokov v Jaršah, v Rožičevi ulici in Ulici Jana Husa, gradnja vodovodov ob Avsečevi in Križni ulici in na poplavnem področju, razsvetljava Jarške ceste in gradnja Povšetove ulice.

Po predloženem rebalansu naslednje komunalne ureditve, ki so bile doslej v potrjenem družbenem načrtu: Jerška cesta, cestni in ostali priključki na novi most v Zalogu.

V načrtu so zajete nove komunalne ureditve, ki prej niso bile v potrjenem družbenem načrtu: asfaltiranje ceste Zadružni dom do Emone, asfaltiranje ceste Zadružni dom do Hladilnice in asfaltiranje ceste Zadobrova-Zalog.

Prav tako ostane še nadalje v načrtu odsek Kajuhove ceste od Šmartinske do Kavčičeve ulice.

Obseg gradnje komunalnih ureditev v stanovanjskih soseskah iz sredstev sklada za urejanje mestnega zemljišča se s tem predlogom ne spreminja, ker je že v sprejetem družbenem načrtu predvideno, da kolikor se spremenijo instrumenti financiranja kakor tudi predpisi glede komunalne ali stanovanjske gradnje, se ustrezno spremeni tudi načrtovani dotok sredstev za komunalno ureditev. Dinamika gradnje je torej odvisna od gradnje in prodaje stanovanj oziroma od načina in možnosti financiranja kakor tudi kreditiranja stanovanjske gradnje.

O teh problemih je razpravljala občinska skupščina dne 11. 6. letos in potrdila tako spremenjeni program komunalnih investicij.

SPREJET JE NOV ODLOK O GRADBENIH DELIH, ZA KATERA NI POTREBNO GRADBENO DOVOLJENJE

19. junija 1964 je občinska skupščina Ljubljana-Moste-Polje sprejela odlok o gradbenih delih, za katera ni potrebno dovoljenje za gradnjo. Namen tega odloka je bil poenostaviti postopek pri manjših gradnjah, adaptacijah, prezidavah, nadzidavah itn. Tovrstne gradnje so zelo pogoste, vendar so bile do sprejetja tega odloka podvržene skoraj enakim postopkom kot novogradnje.

10. februarja letos pa je Mestni svet sprejel odlok o določitvi del, za katera ni potrebno dovoljenje za gradnjo. Ko je začel veljati ta odlok, je odlok, ki ga je sprejela občinska skupščina Ljubljana-Moste-Polje nehal veljati za tisti del naše občine, ki leži na območju mesta. Tako sta sedaj veljala na področju občine dva odloka. Odlok Mestnega sveta za mestno področje in odlok tukajšnje skupščine za izvenmestno področje. Uporaba dveh predpisov na področju ene občine prav gotovo ni smotno. Razen tega pa pomeni odlok Mestnega sveta korak naprej v sprostitvi formalnega postopka glede tovrstnih gradbenih del. Ker je naša občinska skupščina menila, da je treba omogočiti občanom, da izvajajo manjša gradbena dela, je na seji, dne 11. junija 1965 sprejela odlok, s katerim je veljavnost odloka Mestnega sveta razširila na celotno področje občine. To pomeni, da bo na področju cele občine veljal samo odlok Mestnega sveta.

Odlok začne formalno veljati še v juniju mesecu. Seveda pa je odvisno tudi od upravnih organov občine, da bodo postopki pri tovrstnih gradnjah zares hitri, enostavni, brez neposrednih formalnosti in da se bo uporabljal v vseh primerih, kjer je to le mogoče. Treba pa je tudi vedeti, da je gradnja po enostavnem postopku mogoča le, če temu ne nasprotujejo sosedje. V tem primeru je seveda potrebno napotiti občana na redni postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja.

ODLOK MESTNEGA SVETA O DOLOČITVI DEL, ZA KATERA NI POTREBNO DOVOLJENJE ZA GRADNJO

1. člen

Za enostavne rekonstrukcije in adaptacije in za gradbena dela, za katera ni potrebno dovoljenje za gradnjo po drugem odstavku 31. člena zakona o graditvi investicijskih objektov se štejejo:

1. obnovev ostrejših, kritine in izolacije,
2. popravilo oz. obnovev dimnikov na stanovanjskih zgradbah,
3. obnova fasadnega ometa in pleskanja,
4. obnovev oken in vrat v prostorih in zunanjih zidovih, če se ne spremeni velikost in izgled,
5. postavitev ali odstranitev lahkih predelnih sten ali lahkih obšenih stropov,
6. vzidave novih vrat ali oken v predelnih stenah, če se ne posega v nosilno konstrukcijo,
7. obnovev ali popravilo obstoječih instalacij v posameznih prostorih razen plinovodov,
8. obnovev lesenih stropov in podov,
9. vzidavanje notranje opreme,
10. namestitve napisnih tabel in svetlobnih napisov razen tistih, ki so večji od 3 m širine in 0,4 m višine (ali obratno), in napisov, ki se nameščajo na strehah objektov, ne glede na velikost,
11. gradnja opornih zidov do višine 1,20 m, če se ne nahajajo ob javnih cestah,
12. urejanje vaških poti in dvorišč,
13. obnovev hišne kanalizacije, razen priključka na javno omrežje,
14. nameščanje gradbenih odrov do prve etaže oz. do 3 m višine,
15. rekonstrukcije in adaptacije samostojnih malostanovanjskih objektov (največ trostanovanjski), če gre za manjše prezidave razen dozidav in nadzidav ter spremembe, za kar je potrebna odločba o lokaciji,
16. manjše novogradnje, če gre za pritlične objekte gospodarskega značaja (hlevi, lope, kozolci), objekte montažnega tipa (tipske garaže za eno vozilo, tipske paviljone in kioske); za objekte pod to točko je potrebna le odločba o lokaciji.

2. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem tega odloka vršijo občinski organi gradbene inšpekcije.

3. člen

Ta odlok ne velja za objekte, ki spadajo pod spomeniško zaščito.

4. člen

Določbe tega odloka veljajo na območju mesta Ljubljana, kolikor ga pristojna skupščina občine ne razširi na svoje celotno območje v skladu z 8. čl. zakona o mestih, ki so razdeljena na občine (Ur. list SRS št. 11/64).

Prva konferenca ZMJ in mladine naše občine

Nedavna I. konferenca ZMJ v Beogradu je podčrtala težišča delovanja mladine in se mimo izobraževanja, vzgoje, utrjevanja ZM itn. ustavila predvsem na vlogi mladih v samoupravljanju. Posredujemo nekaj misli glede tega problema v naši občini.

Sodelovanje in vključevanje mladih v samoupravne organe je bilo predmet prenekaterih razprav na sejah obč. komiteja

pravami lani oz. letos. Tako je trenutno v CDS, ODS, UO, svetih EE in komisijah SO, upoštevajoč podatke iz analize, čez 120 mladincev in mladink, (v Saturnusu npr. 10, v papirnici Vevče 7, V Kolinski 16 itn.).

V nekaterih gospodarskih organizacijah pa mladine kljub vsem omenjenim akcijam ni v organih samoupravljanja.

Da ne bi ostalo pri tem, je bilo v nekaterih gospodarskih

organizacijah v letu 1964 več seminarjev za člane organov upravljanja. Tako je v papirnici Vevče IC podjetja organiziral seminar za člane organov upravljanja, ki se ga je udeležilo 40 članov, 10 članov kolektiva pa se je v preteklem obdobju udeležilo eno-, dvo- ali večdnevni seminarjev, ki so jih organizirala posamezna občinska vodstva in ustanove (visoka šola za politične vede). Vzoredno pa je potekal seminar s podobnim namenom tudi v PE Medvode. To usposabljanje upravljavcev v naši občini bo nedvomno prispevalo k boljšemu gospodarjenju in upravljanju v gospodarskih organizacijah.

Podobne seminarje so organizirali tudi v gospodarskih organizacijah Saturnus, Teol, Izolirka in drugje.

Naročniki

VSE NAROČNIKE, KI ŠE NISO PORAVNALI SVOJE OBVEZNOSTI ZA LETO 1965, PROSIMO, DA TO ČIMPREJ STORE.

POLOŽNICO PRILAGAMO!

UPRAVA MSK

ZMS in plenumih. Ugotovljeno je bilo, da zahteva vedno aktualnejša gospodarsko družbena problematika, ki jo morajo reševati samoupravni organi, sposobne člane SO, med njimi tudi mladince; dan pa je bil bolj poudarek na kvaliteto mladih v SO kot na kvantiteto. In lansko pa letošnje obdobje pomenita v naši občini nekaj preobrat glede vključevanja mladih v SO.

Spodbuda, dana od obč. komiteja ZMS Moste-Polje, je imela za posledico večjo angažiranost vodstev mladinskih aktivov v gospodarskih organizacijah med predvolilnimi pri-

Družbeno politične organizacije terena Zadobrova - Sneberje - Polje priredil na dan vstaje, 22. julija

Tradicionalno tovariško srečanje v Zajčji dobri

Začetek ob 14 uri. Za jedajo in pijačo preskrbljeno.

SREČOLOV

PLES

Toplo vabljeni borci, borke in vsi občani!

Družina je najpomembnejši vzgojni faktor

Občinska skupščina Ljubljana Moste-Polje je na seji dne 11. 6. 1965 razpravljala o problematiki mladinskega prestopništva v občini. Analizo o mladinskem prestopništvu je pripravil zavod za socialno delo občine Ljubljana Moste-Polje. Po pestri in tehtni razpravi je skupščina sklenila, da bo o teh problemih še enkrat razpravljala občinski zbor skupščine skupaj z vsemi tistimi, ki lahko kaj pripomorejo pri razčiščevanju te problematike.

Kot prispevek k razpravi o teh problemih objavljamo v današnji številki kratek izvešček iz razprave mladinske sodnice Marije Lučik-Peterlove na omenjeni seji skupščine.

Težko je ugotavljati, kje so vzroki mladinskega prestopništva. Razen cele vrste faktorjev, ki vplivajo na otroka, igra družina v otrokovem življenju zelo pomembno vzgojno vlogo. Družina vpliva na otroka najdlje in v najbolj kritični starosti. Vsi drugi činitelji, ki nastopajo v otrokovem življenju pozneje, t. j. šola, delovno mesto, socialni organi in tudi sodišče, lahko samo še dopolnjujejo otrokovo vzgojo. Pri mnogih prestopnikih ugotavljamo, da so njihovi življenjski pogoji z vzgojnega stališča zelo slabi, celo taki, da moramo z mladostnikom nujno nekaj ukreniti, ker je njegova družina kot vzgojni faktor odpovedala. Vemo, da je družina danes v krizi, da se rušijo prejšnji odnosi v družini, da je zaposlena žena v družini enakopravna itn. Zato postajajo odnosi v družini svobodnejši. To pa mladina zelo rada napačno razumeva tako, da je tudi ona svobodnejša, da lahko napravi vse, kar ji pride na misel. To ugotavlja tudi sodišče pri zasliševanju mladostnikov in njihovih staršev.

Te notranje družinske krize, ki so zazdaj nujne, bodo prešle, ko bodo prenehala trenja o večji oziroma manjši avtoriteti enega od obeh staršev, ko bo v družinah prišlo do resničnih tovariških odnosov, ki bodo temeljili na medsebojnem razumevanju. Kriza v odnosih med možem in ženo se nujno prenasa na otroke v družini.

Se ni dolgo tega, ko smo ugotavljali, da izhaja večina mladostnih prestopnikov iz družin z neurejenimi odnosi, z neurejenim ekonomskim stanjem; današnji položaj pa se je spremenil. V dobri polovici primerov ugotavljamo, da izhajajo mladostni prestopniki iz družin z dobrimi ekonomskimi pogoji, z vsaj navidezno urejenimi medsebojnimi odnosi. Vendar se za temi navideznimi urejenimi odnosi skrivajo skrajno hladna medsebojna razmerja. Mladina, ki je mnogo bolj in mnogo prej fizično in duševno zrela, take nepravilnosti ugotavlja, jih po svoje presoja in temu primerno ravna. Mladi ljudje imajo svoje zahteve, nimajo pa pogojev za njihovo izpolnitev. V takem položaju mladina lahko kaj hitro zaide na stranpota, posebno še, če nima utrjenih moralnih načel, za kar često tudi med odraslimi ne dobi dobrega zgleda. Ugotavljamo tudi, da mladina ne zna računati na daljšo dobo in hoče imeti vse danes. Morda so za našo mladino kvarni večsili nesorazmerni dohodki in s tem tudi napačno vrednotenje šolanja pri mladini. Ne smemo iti tudi mimo splošnega svetovnega položaja, ki s svojo negotovostjo vpliva na mladino. Če k temu dodamo še možnost nakupa cenene, dvomljive literature, vpliv komercialnega filma itn., se življenjskemu gledanju naše mladine skoraj ne moremo več čuditi. Družinam lahko zelo pogosto očitamo nedoslednost vzgoje. Starši imajo za otroke le malo časa in uporabljajo zato celo obliko podkupovanja. Tako otroci kljub trudu staršev ne cenijo denarja, ker ga pač dobijo na lahek način.

To je le nekaj vzrokov mladinskega prestopništva. Ponovno se je treba zavedati, da je družina najpomembnejši vzgojni faktor, ki ga nihče ne more v celoti nadomestiti. Tam pa, kjer odpove družina, mora stopiti na njeno mesto družba, da pomaga mlademu človeku, ker se je vredno bojevati za vsakogar, ki je zašel.

nje v njej ima lahko le na ta način pravo izhodišče. Ne samo vpliv na odnose, marveč tudi na materialno osnovo.

V naši občini pa je še v precejšnji meri razvit sistem nagrajevanja po času (50 % zaposlenih). Tudi nagrajevanje strokovnih služb imamo le v dveh organizacijah (Saturnus in delno v vevški papirnici). Pravih ekonomskih enot, v katerih bi prišlo samoupravljanje tako do izraza, kot si to želimo, je zelo malo. Se redkeje so ekonomske enote, v katerih bi odločali o osnovnih materialnih vprašanjih.

Mar to pomeni, da imamo v precejšnjem številu naših podjetij slabo organizirane obratno-analitične službe? Če je temu tako, potem obstajajo še mnoge kere notranje rezerve, ki bi jih lahko še aktivirali.

Zagreb - Sava 65

Namesto uvoda naj poudarimo, da je naslov našega članka tudi uraden naziv za letošnje mladinsko delovno akcijo, v kateri bo sodelovalo 3.000 mladih ljudi.

Letošnjo delovno akcijo, ki jo organizirata ObK ZMS Bežigrad in Moste, bo v Zagrebu in bo trajala od 11. VII. do 8. VIII. — 1965. Brigada bo štela 100 brigadirjev: 50 iz Bežigrada in 50 iz Most.

Delovno brigado sestavlja samo srednješolska mladina, zato je največ brigadirjev iz VI. gimnazije, SCTP, Saturnusa in Gradisa KO. Letošnja delovna akcija je tudi organizirana v luči smernic in zaključkov VIII. kongresa ZKJ in je težišče akcije usmerjeno predvsem k temu, da se mladini na akciji posveti največ skrbi v vseh pogledih idejno-vzgojnega izobraževanja in je samo delo bolj sekundarnega pomena.

Zaradi lažjega razumevanja naj navedemo nekaj osnovnih misli iz brigadirskega življenja:

Naselje v neposredni bližini Zagreba je zgrajeno letos po standardnih normah in opremljeno z vsemi pritisklinami, obkroža pa ga novozasajeni park s potrebnimi športnimi objekti. V naselju so tudi vsi objekti, potrebni za razvija-

nje interesnih dejavnosti (avto-moto šola, razni krožki, kulturna dejavnost ipd.).

Brigadirji prevažajo pesek na nasip ter ravna in zbijajo nasip. Nasip bo zgrajen zato, da bodo v prihodnje preprečene poplave, ki so preteklo leto hudo poškodovale Zagreb. Brigadirji delajo dnevno po 6 ur. Zaradi nujnosti del bodo brigade tudi tekmovalne med seboj in bo najboljša brigada prejela Trak sekretarja SKOJ kot priznanje za najboljše uspehe.

V naselju je tudi sodobno urejena restavracija, v kateri se hranijo brigadirji. Hrana je zelo kvalitetna in je ne pripravljajo v naselju — neposredna bližina Zagreba namreč omogoča, da jo vozijo iz tovarne Sljeme. Enaka je hrana, ki jo dobivajo ostali potrošniki Zagrebčani.

Za ure prostega časa brigadirjev je dovolj interesnih dejavnosti, katere omogočajo brigadirjem razvedrilo po njihovem okusu.

Med bivanjem v brigadi bo vrsta tečajev: avto-moto tečaj, tečaj za foto in kinoamaterje, radiomaterje itn. Največ poudarka je na kulturnem in zabavnem življenju mladine in je na programu vrsta kulturnih in zabavnih prireditev (plesov, izletov, kopanje, športna tekmovanja).

V naselju je tudi dobro organizirana sanitetna in zdravstvena služba.

Upravljanje je urejeno na principu brigadne samouprave in je enako kot na vseh dosedanjih delovnih akcijah. Brigada si sama služi svoja materialna sredstva, pri upravljanju in razdeljevanju teh sredstev pa je sodelujoč vsak član brigadnega kolektiva.

Pogoji dela na letošnji delovni akciji so torej zadovoljivi in ustrezajo vsem standardnim normam delovnih akcij. O delovnih uspehih naših brigadirjev pa bomo poročali prihodnjič.

Ivan Kuhar

Srečanje mladine Italije, Avstrije in Jugoslavije

Sredi julija je bilo v mednarodnem mladinskem centru v Rovinju srečanje mladine Italije Avstrije in Jugoslavije. Srečanje z mladino iz sosednjih držav je postalo že tradicionalnega značaja, saj je bilo to že četrto srečanje mladih v zadnjih štirih letih.

Letošnjega srečanja, ki sta ga organizirala centralna komiteja ZMS in SOH, se je udeležilo veliko število mladine. Iz ljubljanske železniške postaje je odpotovalo v Rovinj približno 700 mladih. Iz naše občine se je srečanja udeležilo 89 mladih, kar je vsekakor pomemben korak na področju dela ZM v občini.

Prilagoditve v okviru srečanja so imele letos poseben pomen spričo ugodnega razvoja prijateljskih odnosov s sosednjima državama in praznovanja 20. letnice osvoboditve.

Naša mladina je na srečanju prispevala k plodni kre-

pitvi odnosov z mladino sosednjih držav. Srečanje je medsebojno spoznavanje mladine treh držav in je ugodno vplivalo na boljše sodelovanje jugoslovanske mladine z naprednimi gibanji mladine Italije in Avstrije.

Za udeležence srečanja je bil pripravljen bogat program. Za dobro izvedbo programa so mladinci iz vseh treh držav prispevali skupine, ki so dva dni nastopale v kulturnem, zabavnem in športnem področju. Poleg tega je bila odprta foto razstava o življenju mladine, v prostorih italijanskega Kluba kulture (Circolo) pa sta bili dve gledališki predstavi.

Bogat program srečanja je pripomogel k temu, da je mladim ostal prijeten spomin na veliko mednarodno mladinsko manifestacijo in prebita dneva ob sončni obali lepega Rovinja.

NATEČAJ

Na ponovni razpis natečaja za novo ime našega glasila v prejšnji številki MSK je prispelo več tehtnih predlogov. V naglici priprav za novo številko pa uredniški odbor ni utegnil posebej zasedati zaradi tega in bo rezultate natečaja sprejel v juliju.

Uredništvo

Po vsej verjetnosti obstaja neka zakonitost, da je nagrajevanje po delu dobro le tam, kjer je dobro izvedena obratno-analitična služba. Kjer za delovne enote ugotavljajo dohodek, imajo organizirano evidenciranje stroškov po stroškovnih mestih — ugotavljanje stroškov za artikle — faze dela itn. Le v tem primeru lahko objektivno in mnogo bolj racionalno-merimo ne samo količinski uspeh kot merilo za razdeljevanje osebnih dohodkov, pač pa vsestransko zagememo v merilo tako količinski uspeh kot kvaliteto, porabo časa in stroške, ki so pri tem nastali (vsaj tiste, na katere ima proizvajalec vpliv). Le na podlagi tako organizirane službe se lahko uveljavi tudi nagrajevanje strokovnih služb. Enako lahko ugotavljamo uspeh delovne enote in samoupravlja-

Papirniški pihalni orkester proslavlja 65 - letnico obstoja

Redek jubilej neumornega in vztrajnega delovanja papirniškega pihalnega orkestra ni samo praznik godbenikov, ampak tudi celotnega kolektiva, okolice ali morda celo praznik občanov na območju Vevč. Dejstvo, da to praznovanje sovпада s praznovanjem 20. obletnice osvoboditve, oba dogodka le še poplemenjuje. Neumorno in vztrajno delovanje orkestra pod organizacijskim vodstvom Naceta Zajca in

nemoteno, potem pa je zaradi neznanih vzrokov zamrlo; glavni vzrok je baje bil, da se je tedanji kapelnik Temišelj odselil. Godba je začela nazadovati in tudi zanimanje socialdemokratskega društva zanjo je ponehalo. Instrumente je kupilo prostovoljno gasilsko društvo Kašelj — Zalog, a godba tudi ni uspevala. Ze naslednje leto je instrumente kupil tedanji poljski župnik Müller, z instrumenti

voljenje za Glasbeno društvo Polje. Na ustanovnem občnem zboru mesec dni pozneje je bilo sprejetih 30 rednih in 21 podpornih članov. Po pravih družtvu so imeli tudi ustanovne člane, med katerimi sta posebej znana in zaslužna Edvard Repek (leta 1942 padel v NOV) in Franc Oblak — oba iz Vevč. Društvo je sicer dobilo v uporabo prostore v poljski osnovni šoli, a od tu so ga pristaši JRZ kmalu izgnali in Svetkova delavnica je ponovno sprejela svoje godbenike.

V avgustu 1940. leta se je godba preselila v prostore papirniške jedilnice in spet prešla v svoj »rojstni kraj«. Tu jih je v neumornem delu prehitela okupacija. Nekaj mesecev so še imeli vaje, potem pa so z delom prenehali. Dramatičen je bil slep godbenikov ob prenehanju delovanja me-

seca marca 1942. Predsednik Svetek je godbenikom obrazložil, da med okupacijo godba ne more obstajati, ne da bi se kompromitirala z javnimi nastopi. Čas da je težak in ni v skladu z delovanjem godbe in zavestjo godbenikov. Ko bodo okupatorji pregnani, bo godba ponovno zaigrala. Tako je orkester nastopil svoj kulturni molk. Instrumente so godbeniki poskrili doma, notni material pa shranili v tovarni. Poleti 1942. leta je OF organizirala prevoz instrumentov na osvobodeno ozemlje, skupno z omaro pa je bil oddan tudi notni material...

Komaj so utihnili streli, že je najstarejši in najagilnejši član godbe Feliks Svetek zbral godbenike in že tretjič je godba našla zatočišče v njegovi delavnici. Instrumente so dobili deloma pri sosednji Smartinski godbi, ki je razpadla, deloma pa pri zadvorški Svobodi. Sprva je bila skupina tako majhna, da je bila potrebna stroga disciplina, kajti že brez enega člana orkestra ne bi mogel nastopiti.

Dela je bilo ogromno. Proslave, mitingi, komemoracije,

samostojni nastopi so popolnoma angažirali člane. Sprva je bila godba priključena sindikatu delavcev in nameščenec papirne industrije, nato je bila član SKUD »Jože Mazovec«, kasneje Svoboda Polje-Vevče, potem spet Prostovoljnega gasilskega društva papirnice Vevče. Vse te reorganizacije niso pozitivno vplivale na napredek. Šele sedaj, ko nastopa orkester samostojno kot papirniški pihalni orkester, je delo prijetnejše in uspešnejše.

Danes je papirniški pihalni orkester prerastel samega sebe. Opravlja kulturno poslanstvo v kraju in izven njega in lahko trdim, da je na tem področju najagilnejša skupina. V svojem sestavu ima tudi dva zabavna ansambla in pevski zbor.

Ob prazniku naših godbenikov se jim zahvalujemo za njihovo poštrevno delo in želimo, da bi bili vztrajni tudi v bodoče.

K njihovem jubileju pa jim iskreno čestitamo!

NOVA ŠTEVILKA PRVE BRAZDE

Tretja številka letošnjega (sedmega) letnika glasila učencev osn. š. Vide Pregarc je bila posvečena 20-letnici osvoboditve. Pri domačih in pri znanih, v tovarnah in zavodih pa po knjižnicah in kjerkoli je bilo mogoče so mladi zbirali gradivo iz let NOV in ga tu urejenega izdali. Tudi tako se je naša šola vključila v letošnje jubilejno leto, saj je lahko v tej številki zbrano gradivo vredno dopolnilo k razrednemu delu vseh letnikov — poleg dejstva, da sta zbiranje in uspeh tega že sama po sebi vrednoti, ki ju tudi v bodoče ni zanemarjati.

ISKRICE

Tudi 2. številka Iskrice, glasila učencev osn. š. Ketteja in Murna, je domala vsa posvečena 20. obletnici osvoboditve. Pohvaliti je zamisel kolektivnega zbiranja in zapisa spominov na NOV. Hvaležna je tudi povezava zgodovine s sodobnostjo — v številki se namreč ponavljajo razmišljanja o sodobnih družbenih in političnih problemih doma in na tujem. Tako se sodelavci Iskrice in njih bralci tudi prek svojega lista pripravljajo na aktivna leta življenja, ki so pred njimi.

strokovnim vodstvom Franca Grebenška je privedlo orkester do skladne glasbene skupine, ki jo ob njenih nastopih človek posluša z veseljem in prijetnim občutkom. Čeprav je skozi vsa leta svojega razvoja imela skupina mnogo težav, bodisi s prostori za vaje in z materialnimi pogoji, s prevelikimi in kdaj pa kdaj nepotrebnimi reorganizacijami, gre članom orkestra vsa pohvala za njihovo vztrajnost in poštrevnost. Le človek, ki hoče z vsem srcem krepiti to vrsto kulturne dejavnosti, more zdržati napore in neprijetnosti, ki nastajajo ob takem kulturnem poslanstvu. Skoraj ni bilo prireditve, slavnosti ali večjega zborovanja, kjer ne bi papirniški pihalni orkester sodeloval in s svojimi nastopi bogatil vsebino prireditve. Zar to smo navdušeni ob praznovanju orkestra, hvaležni za njegov dosedanj trud in želimo, da bi tudi v bodoče uspeval in napredoval.

Naj na kratko opišemo nastanek in razvoj orkestra, da bomo v dneh praznovanja y začetku julija lažje razumeli njegovo poslanstvo in obiskali jubilejne prireditve.

Konec 19. stoletja, ko se je začela razvijati mlada slovenska industrija, je vevško delavstvo začutilo potrebo po lastni organizaciji. Socialdemokratsko društvo papirniških delavcev je že 17. maja 1899 govorilo o ustanovitvi godbe na pihala, kar pa zaradi finančnih in tehničnih težav tedaj še ni bilo uresničljivo. Še isto leto pa so vendar nabavili instrumente in začeli z rednimi vajami. Ni bil majhen dohodek za bližino in daljno okolico, da je že avgusta leta 1900 godba prvič javno nastopila. Prvi godbeniki so bili: Alojz Fink in njegov brat Franc, Franc Rupret (sedaj v ZDA — trenutno na obisku v domovini), Janez Jeriha, Lojze Setina, Jakob Meljo st., Velkavrh in še štirje godbeniki, ki pa danes njih imena niso več znana. Namen godbe je bil sodelovati na vseh delavskih in podobnih prireditvah. Tedanji direktor papirnice saskonski Nemec Tithel je bil za glasbo vnet, zato je poklical nekaj novih delavcev — godbenikov iz Gratweina, ki so pomnožili skromne vrste ustanoviteljev godbe in ta je počasi napredovala. Vse do leta 1908 je delo v orkestru teklo

vred pa so prešli v bivše Prosvetno društvo tudi godbeniki, zlasti tisti, ki jim je muziciranje prirastlo k srcu. Tako postane orkester sestavni del tedanjega telovadnega društva Orel. Tu je bilo dela na pretek, saj so godbeniki sodelovali na vseh telovadnih nastopih, veselicah, sprevedih in drugih prireditvah.

Ob začetku I. svetovne vojne je bila vpoklicana nad polovico godbenikov in orkester je moral z delom prenehati, v društvene prostore pa se je naselilo vojaštvo in vojaške šivalnice. Takoj po vojni pa je orkester ponovno zaživel in štel tedaj kar 36 članov. Prvi važnejši njegov nastop v tej formaciji je bil Vseslovanski orlovski zlet v Mariboru, nato v Železni Kapiji in v drugih koroških krajih ob plebescitu. Delo je teklo nemoteno, strokovni napredek je bil viden. Neumorni predsednik in tedanji kapelnik Feliks Svetek je vodil orkester lepo, marljivo in pametno.

V letu 1932 pa sta se tudi v Vevčah ostro ločili dve struji: delavci z naprednim revolucionarnim mišljenjem in skrajno desničarska konservativna skupina. Do vidnega in ostrega spora je prišlo na »diskusijskih večerih«, kamor so prihajali predavati Jože Brilej, Marjan Dermastia, Marinček in drugi. Ko so desničarji ugotovili, da zagovarjajo predavatelji socialistično ideologijo, so na izredni seji zahtevali prekinitev teh večerov, razčiščenje pojmov in članstva. Nasprotja so postala ostra, da je godbeni odbor predlagal svojim članom kolektiva izstop. Ta sklep so tudi uresničili — odpadla sta le dva člana, ki sta pozneje stopila v belo gardo. Težave z instrumenti so rešili z nabiralnimi akcijami. Sami člani so zbrali 9.580 dinarjev, vas Vevče je zbrala 4.000 dinarjev, manjše vsote pa so godbeniki dobili po drugih vaseh in iz Češke je kmalu prispela nova garnitura instrumentov. Ohrabreni s tako finančno, pa tudi z moralno podporo, so člani z navdušenjem začeli s ponovnim delom. Čeprav niso imeli ustreznih prostorov za vaje, so se radi zbirali kar v mizarški delavnici Feliksa Svetka. Tudi za sestanke je bila mizarška delavnica kar pravo zatočišče. Godbeniki so pripravili nova pravila, dosegli dovoljenje oblasti in 19. II. 1936 prejeli do-

FILMI, KI SO NA SPOREDU MESECA JULIJA

KINO TRIGLAV:

Od 1. — 3. francoski barvni CS film TRIJE MUSKETIRJI I. del; 4. — 6. francoski barvni CS film TRIJE MUSKETIRJI II. del; 7. — 8. sovjetski film MOJ MLAJŠI BRAT; 9. — 11. ameriški barvni CS film JUŽNI PACIFIK; 12. — 13. domači film ZAROTA; 14. — 15. italijanski film SMRT PRIHAJA IZ VSEMIK; 16. — 18. francoski barvni VV film PRIVATNO ŽIVLJENJE; 19. do 20. ameriški barvni film DOŽIVLJAJI LADDA; 21. do 23. domači film NE JOČI PETER; 24. — 26. ameriški barvni film PAST ZA STARŠE; 27. — 28. francoski film RACIJA in 29. — 31. ameriški barvni film FANNY.

KINO VEVČE:

VOJNI HEROJ; 7. — 8. francoski film POLNOČNI SE-1. domači film VSTAJENJE; 2. — 4. ameriški film STANEK; 9. — 11. ameriški barvni film V VRTINCU; 14. — 15. sovjetski barvni film PLANET — BURJA, 16. do 18. ameriški VV film OBDOBJE ZAKONKEGA PRIVAJANJA; 21. — 22. domači film DOBRA USODA, 23. — 25. ameriški barvni CS film VPRASAJ KATEROKOLI; 28. — 29. angleški film MASČEVANJE VOJAKA POOLYJA in 30. — 31. ameriški barvni film POLET V BODOČNOST.

KINO ZALOG:

3. — 4. ameriški barvni CS film PRED STRELOM; 10. — 11. nemški barvni VV film NA SVIDENJE FRANČIŠKA; 17. — 18. ameriški film ZORO MASČEVALEC, 24. — 25. ameriški barvni CS film KARNEVAL V NEW ORLEANSU in 31. ameriški barvni CS film SALAMON IN SABA.

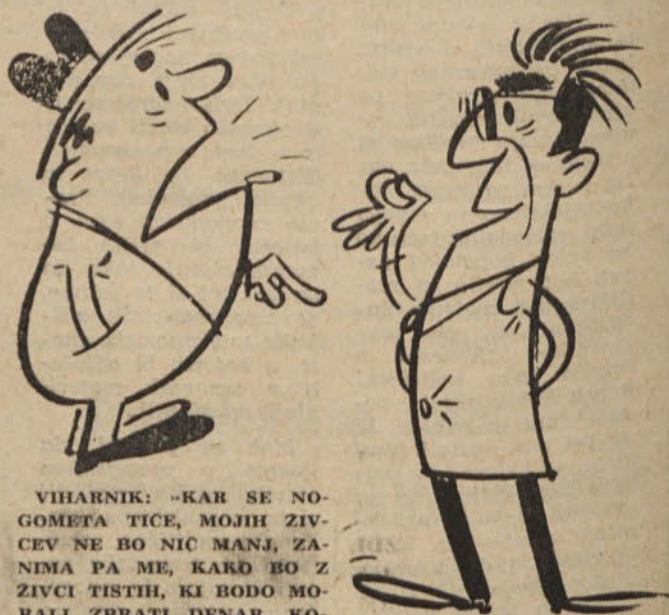
NOVE KNJIGE V LK MOSTE od 15. V. — 15. VI. 1965

Jorge Amado: Gabriela, Alojz Benac: Studije o kamenom i bakarnom dobu u sjevernozpadnom Balkanu, Alexander Cordell: Mortymerjevi, Charles Dickens: David Copperfield, Enciklopedija Jugoslavije, 6. knjiga, Endre Fejes: Pokopališče rje, Anatole France: Kuhinja pri Kraljici Gosji nožici, Milorad Gajić: Daljine, Erle Stanle: Jezna žalovavka, Ivan Aleksandrovič Gončarov: Oblomov, Jože Gorčar: Sociologija, Hans Habe: v imenu hudiča, L. P. Hartley: Popolna ženska, Nusret Idrizović: Mravlja in zmaj, Anton Ingolič: Tam gori za hramom, Rajko Jamnik: Elementi teorije informacije, Anton Kolendić: Neonacizem danes, Mihailo Lalić, Lelejska gora, Fran Levec: Eseji, Studije in potopisi, Miha Likar: Skriti prijatelji človeka, Elli Lohse-Claus: Ples u umjetnosti, Ladišlav Mračko: Romeo, Julija in tema, Stane Peterlin: Triglavski narodni park, Guide Piovene: Furije, Nikola Rot: Psihologija osebnosti, Jean Paul Sartre: Gnuš, Colin Simpson: Adam u Okeru, Jonathan Swift: Gulliver med pritlikavci in velikani, Vlatko Sarić: Lisičja družina, Temeljni zakon o invalidskem zavarovanju, Sigrid Undset: Povest o Viga-Ljotu in Vigdis, Ustanak naroda Jugoslavije, 5. 6. knjiga, Vlado Vodopivec: Delovna razmerja in samoupravljanje, Yasunari Kavabata: Tisoč žerjavov.

ŽABAR VE ZA IZHOD

ZABAR: UKREPI, VROČINA, PRITISK... SAJ SE NE DA DIHATI! PA SE NOVE SKRBI: OLIMPIJA V PRVI, SLOVAN V DRUGI LIGI, KAJ BO Z NASIMI ŽIVCI?

DO DENARJA PA TUDI NI TEŽKO PRITI, PREDLAGAM, DA ORGANIZIRAMO VSAKO LETO DVA OBCINSKA PRAZNIKA IN SEVEDA DVE GOSPODARSKI RAZSTAVI. TAKO BO DENARJA NA PRE-

VIHARNIK: »KAR SE NOGOMETA TICE, MOJH ŽIVCEV NE BO NIC MANJ, ZANIMA PA ME, KAKO BO Z ŽIVCI TISTIH, KI BODO MORALI ZBRATI DENAR. KOLIKOR VEM, TAKLE NOGOMET NI RAVNO POCENI.«

ZABAR: »POCENI RES NI, JE PA ZATO KVALITETEN!

TEK, KAK MILIJONCEK PA BO OSTAL SE ZA DRUGE DEJAVNOSTI.

MOŠČANSKA SKUPNOST

k r o n i k a

FILATELISTI V VEVČAH

Filatelistični krožek Vevče-Polje, v katerega je vpisanih 20 mladih zbiralcev znamk, lepo napreduje. Doslej so že sodelovali na nekaterih republiških razstavah. Ob koncu šolskega leta pa so priredili filatelistično razstavo in tako podali obračun svojega delovanja.

USPEL TEČAJ

V delovnem kolektivu PE Vevče so pred kratkim zaključili s tečajem za mazalce proizvodnih strojev; z zaključnim izpitom ga je uspešno končalo 15 udeležencev. Slušatelji so prikazali precejšnje strokovno znanje, za kar so prejeli tudi priznanja internega značaja. Tečajniki bodo svoje teoretično znanje lahko s pridom uporabili na delovnem mestu.

GIBANJE PREBIVALSTVA

Od 1. do 31. maja 1965 se je preselilo na področju matičnega urada Moste 141 ljudi (79 moških in 62 žensk), odselilo pa se je 92 občanov (49 moških in 43 žensk). Živorojenih je bilo 26 otrok (14 + 12), umrlo pa je 10 občanov (3 + 7).

V območju matičnega urada Polje se je preselilo 113 ljudi, rodilo se je 36 otrok (17 + 19), umrlo pa sta dve osebi (1 + 1).

Na območju matičnega urada Dolsko so se prijavile 4 osebe (2 + 2), odjavili 2 (0 + 2), živorojen je bil 1 otrok (1 + 0), umrlo pa sta 2 občana (1 + 1).

Število prebivalstva na dan 1. junija 1965 o občini: Moste 22.500 (10.612 + 11.888), Polje 14.544 (7.010 + 7.534), Dolsko 1.381 (670 + 20.133).

Popravki

V prejšnji številki MSK se nam je zgodilo nekaj neljubih napak.

Bralcem se oprostamo predvsem za naslednje:

na 3. strani je v naslovu razglašanja manj kot razglašalec: Občinska skupščina Ljubljana Moste-Polje razglašajo;

na 5. strani je v prvem stolpcu pravilno: republiška poslanka Slavka Šemrov je odšla v partizane leta 1942;

na 10. strani je pravilni naslov Od Barja do svobode s prvo prekmorsko.

MOŠČANSKA SKUPNOST

Moščanska skupnost, glasilo SZDL Ljubljana Moste-Polje, izide enkrat mesečno v 4.000 izvodih. Ureja uredniški odbor, glavni in odgovorni urednik Bogdan Sturm, lektor in korektor Milan Pritekelj. Rokopise in slike pošiljajte na naslov: Uredništvo in uprava MSK, Ljublj. Ob Ljubljani 42/II, telefon 317-990. Rokopisov ne vračamo. Tekoči račun pri NB Ljubljana, obč. odbor SZDL Ljubljana Moste-Polje, Moščanska skupnost 600-14-608-211. Celoletna naročnina 240 dinarjev, polletna 120 dinarjev (plačljivo naprej) posamezna številka 20 dinarjev. Tisk ČZP Kočevski tisk, Kočevje.

Premazni stroj — investicije

Združene papirnice obravnavajo že nekaj let projekt o modernizaciji proizvodnje papirja v Vevčah in Medvodah. V tem projektu je eden ključnih objektov stroj za površinsko premazovanje raznih vrst tiskarskega papirja (to so takoimenovani ilustracijski papir, papir za razne vrste drobne embalaže itn. z visoko gladkostjo). Takega papirja uporabljajo vedno več tako v svetu kot tudi doma. Tovrstnih strojev v naši državi ni in je ves ilustracijski papir uvožen. Na prvi pogled je morda čudno, da je bila investicija odobrena prav sedaj, ko vendar govorimo o skrajnem varčevanju pri investicijah. In vendar so organi bank in drugih forumov temeljito preverili upravičenost ter odobrili to investicijo na osnovi ugleda vevške tovarne doma in v tujini pa na osnovi obveze kolektiva, da bo po tej investiciji izvozil polovico proizvodnje tovrstnega papirja z nadaljnjih 2.500.000 dolarjev letno. Vsi stroški postavitve

novega stroja bodo znašali nekaj manj kot 2 milijardi dinarjev. Proizvajal bo letno 11 do 12 tisoč ton premaznih papirjev. Predvidevajo, da bodo začeli z montažo v drugi polovici leta 1966 s polno kapaciteto pa bo premazni stroj pričel delovati spomladi leta 1967. S postavitvijo tega stroja bo tovarna v Vevčah presmerjena v izdelavo papirjev, ki ne zahtevajo veliko lesne mase in sploh surovinske osnove, pač pa visoko kvaliteto vložnega dela. Če se vprašamo, ali bo to vevški kolektiv zmogel, lahko ugotovimo, da si je že doslej ustvarila vevška papirnica na evropskem trgu ugled enakovrednega konkurenta vsem drugim svetovnim papirniškim konkurentom. S prodajo svojih izdelkov kolektiv v Vevčah nima bistvenih težav. Kolikor težave obstajajo, izvirajo predvsem iz tega, da je papirnica vezana na dobavo celuloze iz vseh mogočih krajev, kar vpliva na konstatno kvaliteto večjih količin izdelanega papirja.

Na likovni razstavi likovnih del mladih je uvodne besede spregovorila Dana Valič

Ob zaključku vsakega šolskega leta razstavljajo učenci v svojih šolah najboljša likovna dela, ki naj obiskovalcu predstavijo oblikovalno in estetsko-vzgojne dosežke teh zavodov.

Nedavna razstava, pripravljena v počastitev 20-letnice osvoboditve, pa je nosila veliko širši in globlji značaj likovnih prizadevanj. Zbrana so bila dela učencev vseh popolnih osnovnih šol, dijakov šolskega centra, tiska in papirja in čla-

življenja. Pri takem hotenju pa so možna tudi presenečenja. Bo kdo izmed njih kdaj zasijal v luči umetnika? Mogoče. Čas in delo povesta svoje. Razstavljena dela so odsevala navdušenje nad lepoto, občutenje ubranosti in barvno skladnostjo.

Pouk likovne vzgoje na naših šolah je v zadnjih 20. letih vsebinsko močno napredoval, krenil je iz strogih risarskih poti na pot učenčeve ustvarjalnosti, domišljije in barvne razgiba-

nov likovnega kluba Angele Ocepek.

V teh ustanovah dobiva mladi naraščaj strokovne napotke akademskih slikarjev in kiparjev pri izbiri izraznih sredstev, iskanju motiva in njegovi konkretni obdelavi.

Vsaka strokovna pomoč pa sloni na individualni kreativnosti učenca, ki skuša upodabljati, pa naj si bo z barvo, tušem, ilovico ali kovino. Ta mu odpira svet lepote in fantazije v vseh dimenzijah človekovega

življenja. To je predvsem zasluga likovnih umetnikov-pedagogo in njihovega sodobnega pogleda na pouk likovno-estetske vzgoje naše mladine. Toda zaradi prenatrpanega učnega načrta v osnovnih šolah in gimnazijah, kar pa s svoje strani terja čas naglice in strojev, je likovni pouk časovno prizadet, čeprav bi si morali želeli, da bi temu času in stroju dali plemenitejšo obliko in vsebino. Zato želimo, da bi razstave v merilu občine na zaključku šolskega leta postale običaj.

Fanfara so naznanile začetek nastopov! Glasbena šola Moste-Polje je imela ob 20-letnici osvoboditve proslavo v Mostah (20. V.) v Hrušici (10. V.) in v Polju (14. 6.)

Vida Tomšič je obiskala naše najmlajše v vzgojno varstvenem zavodu Angele Ocepek

Osnovna šola Jarše je priredila koncert

Ob zaključku šolskega leta je šolski mladinski pevski zbor s sodelovanjem pihalnega orkestra milice priredil celovečerni koncert. Mladina je zapela z resnično ljubeznijo in radost-

ml. in mnogi drugi politični in kulturni delavci.

Koncert je lepo uspel. Skladatelj Blaž Arnič, ki je prisostoval izvedbi dela svoje Kantate, je izjavil za naš list: »Naš

jo. Dirigent je Jernej Habjan. Obsežen program se je zvrstil pred polno šolsko telovadnico. Navzoči so bili tudi predsednik občin, skupščine Vlado Črne, podpredsednik občinske skupščine Polde Maček

človek živi v pesmi. Tako nam je lažje odkrivati talente bodisi s produktivnega ali z reproduktivnega področja. Lepo petje je tisti progresivni element s katerim označujemo dobo in čas.

Pogozdovanje krasa

Pogozdovanje Krasa je bila doslej splošna družbena skrb. Ne bi pričakovali, da se papirna industrija zanima za kraške predele. Poslovno združenje PAPIRLES organizira obsežno akcijo zasajanja hitrorastočega iglavca duglazije, ki ima enako dobo rasti kot topolo (10 do 15 let) in dobro uspeva na Krasu. Papirnica Vevče

je že letos nakazala 20.000.000 dinarjev za zasajenje tega iglavca ter stopila v neposredni stik z gozdnimi gospodarstvi na Krasu. Vse kaže, da bo papirna industrija tista, ki bo v prihodnjih letih bistveno posegla v gozdni fond ne samo z odjemom, marveč tudi z ustvarjanjem lesne mase, in to z izdatnim financiranjem nasadov, duglazije in topola.

Maturanti in letošnja matura

Mesec junij in konec šolskega leta prineseta dijakom in študentom kopico odločitev: spričevala, izpiti, za mnoge tudi matura! Da, matura, po kateri se za vedno zaprejo šolska vrata za abituriente srednjih šol, matura, ki predstavlja veliki zrelostni izpit za mladega človeka. Tudi letos smo obiskali maturante moščanske gimnazije, ki jih je tokrat kar 86. Ti opravljajo zaključni izpit v spomladanskem roku, medtem ko bo moralo 26 četrtošolcev opraviti še popravne izpite. Če bo šlo vse po sreči bodo maturirali jeseni.

Letošnja spremenjena matura je precej težja od one iz prejšnjih let. Poleg domače seminarske naloge in ustnega izpita iz snovi te naloge, morajo dijaki opravljati še pismeni in ustni izpit iz slovenščine in glavnega predmeta (iz angleščine, matematike ali francoščine), ki pa mora biti z drugega področja kot maturitena naloga. Torej trije ustni in dva pismena izpita.

Povprašali smo za mnenje o »reformirani« maturi dolgoletnega direktorja gimnazije v Mostah Antona Medveda.

— Nova oblika mature je vsekakor korak k utrditvi in izboljšanju kvalitete drugostopenjskega študija. Vse statistike doslej so pokazale, da so si dijaki z opravljeno prejšnjo »staro« maturo mnogo bolje znašli na univerzi pa tudi v poklicih. Zrelostni izpit v taki obliki, kot je bil nekaj let na-

zaj, ni stimuliral dijaka za temeljito učenje. Splošna raven znanja je bila precej nižja in posledica tega — velik osip na

šo sliko pa bodo dali končni rezultati mature.

Dosežanji uspeh mature?

S pismenim delom izpita

Predaja ključa je bila nadvse slovesen in pomemben dogodek. Tretješolci so morali odšteti kar 30 tisočakov, da bodo lahko tudi oni nadaljevali staro tradicijo

fakultetah. Matura naj bo zares zrelostna preizkušnja dijaka, da zapusti gimnazijo s kompleksnim znanjem vseh važnejših predmetov. Verjetno

smo lahko zadovoljniji. Večina dijakov je pokazala primerno stopnjo znanja, nekateri pa so sploh izstopali. Tudi predsednik maturitetne komisije prof.

naše gimnazije je bil do nedavnega zelo pereč. Pomanjkanje finančnih sredstev je oviralo prehod na kabinetni pouk, ki zahteva novi učni program. Skupni napor šole in občinske skupščine pa so letos rodili sadove. Kaže, da bomo dobili manjkajoča sredstva, tako da bo gimnazija verificirana s 1. septembrom ter opremljena s kabineti, kakršnih nima še nobena gimnazija v Ljubljani.

Maturante smo obiskali prav v dneh med pismenimi in ustnimi izpiti. Imeli so zelo malo časa za razgovor, saj so se še zadnjikrat »guli« obširno učno snov. Redki so bili tisti (6), ki so se pri pismenih nalogah izkazali, da jim potem ni bilo treba na ustno preizkušnjo znanja.

Aleš Golja abiturient 4. a, je razred izdelal z odličnim uspehom. Za maturo je izbral biološko nalogo Nastanek življenja, ustne izpite pa je opravljal iz biologije, slovenščine in matematike. Precej časa je posvetil družbenopolitičnemu delu; je član ZKJ, lani pa je bil predsednik mla-

dinskega aktiva. Ko sem ga vprašal o vtisih ob zaključku srednješolskega študija, je dejal, da lahko da gimnazija vsa-

matike, ker ga ta eksaktna ve- da zelo zanima in čuti do matematike veliko veselje. Po zaključku mature gre njegov razred, sicer nepopoln, na 14-dnevni izlet v Zadar...

Helena Škerlj je predstav- nica nekdanje 4. c, dekliškega razreda. Tudi ona je delala maturitetno nalogo iz biolo- gije. Največ časa ji je vzelo branje in iskanje primerne li- terature, ker je morala biti naloga gotova do 15. maja.

Kakšen je bil pismeni iz- pit iz slovenščine?

Med tremi naslovi sem iz- brala literarno temo Prešeren, Levstik in Cankar v areni slovenskega kulturnega in po- litičnega življenja. Slovensko literarno zgodovino sem štu- dirala za ustni izpit in mi je zato najbolj odgovarjala.

Kaj pa izvenšolska dejav- nost?

— Igrala sem v šolski od- bojarski vrsti, ki je na sred- nješolskem prvenstvu zasedla prvo mesto. V prostem času pa igram že 5 let namizni tenis pri ANTK Olimpija.

Maturitetni izlet?

Proti koncu meseca gremo na Pelješac za 15 dni...

Občinski odbor Ljudske tehnike je imel svojo letno skupščino

Dnevni red letne skupščine brogarskih, radioamaterskih in foto sekcij je bil bogat in tudi v razpravi je bilo izraženih mnogo koristnih misli o nadaljenju kvalitetnem delu LT. Govora je bilo tudi o širjenju te dejavnosti med mladino in

starejšimi občani. Le delo in napor rodijo sadove in že za- beleženi uspehi letalsko-bro- darsko-modelarnega kluba so prav presenetljivi. Letošnje le- to bodo pripravili člani tega kluba ekshibicijsko ekipo, ki bo po naši občini prikazovala delovanje te panoge LT z na- stopi, kakor npr. akrobacije le- talskih modelov, zračni boj in hitrostni poleti. Tako bi pridobi- li nove člane za to panogo in tudi za ostala področja dela LT. Tudi po naših tovarnah ži- vijo fotoklubi in Kemična to- varna ima npr. fotoklub, ki se že lahko pohvali z lepimi us- pehi.

Delo LT pa je — kot vse dru- go — zvezano z materialnimi stroški in kadrovskimi proble- mi; vendar naj bosta želja in volja pa znanju na teh področ- jih tista moč, ki bo pripeljala do hotenih rezultatov.

Maturanti 4. b razreda so se zadnjikrat zbrali in fotografirali pred gimnazijskim poslopjem

je tudi letošnja oblika mature prehodnega značaja, vendar predstavlja trenutno velike možnosti za konsolidacijo gimnazijskega študija. Točnej-

Kornhauser je izrazil zadovo- ljstvo z doseženimi rezultati. Problem verifikacije je bil nekaj časa aktualen?

— Da, problem verifikacije

kemu dovolj znanja za naprej ali usmeritev v poklic takoj po končani maturi. Aleš se je od- ločil za malce nenavaden in težak študij tehnične mate-

Spet se poslavlja generacija maturantov in stopa v življe- nje. Lepo slovo v bridkosti slovesa in bridko slovo v le- poti pričakanja. Srečno.

Obisk na šoli Javor

Šola na Javoru je podružnična šola osn. šole v Polju. Njen voditelj in obenem edini učitelj Andrej Berčič je velik ljubitelj rož. To ljubezen prinaša tudi na svoje učence, ki mu pridno pomagajo gojiti mu pridno pomagajo gojiti cvetje in sadno drevje, obdajajočo šolsko poslopje. Povprašali smo ga, kako dolgo že poučuje na Javoru.

Ze 30 let bo, odkar sem prvič pripešal v ta kraj z majhnim kovčkom in učiteljsko diplomu v žepu. Včasih sem poučeval kar sam, v ne-

katerih šolskih letih pa sem dobil za pomoč še kolegice, ker je bilo nekaj več učencev. Letos imam 20 učencev v prvem, drugem in četrtem razredu. Učenci višjih razredov se dnevno vozijo v šolo Polje, kjer jim učiteljski kolektiv lahko nudi popolno osnovnošolsko izobrazbo, da so po znanju enakovredni učencem iz doline in se tako vpišejo naprej v srednjo šolo. Danes je ta možnost dana vsem učencem, včasih pa so jo imeli le redki izbranci, katerih starši so zmogli stroške za stanovanje in šolanje v Ljubljani. Taki pa so bili na Javoru redki...

V prvih letih službovanja oziroma v letih po osvoboditvi, ko je po kratki prekinitvi zopet začel poučevati na Javoru, ga je večkrat vleklo v Ljubljano. Bil je navdušen in vztrajno je hodil v Ljubljano odigrat kvalifikacijske turnirje z drugimi šahisti. Tudi svoje učence je učil šahiranja. Pozneje mu je Javor postal doma, oženil se je z domačinko in sedaj le še redko pride v Ljubljano, največkrat po službenih dolžnostih. Svojem sovaščanom in sebi je našel kulturno sprostitev z delom v gledališki skupini, ki je letos celo nastopila v Polju na reviji občinskih gledaliških skupin. Povedal je še, da se sku-

pina loteva tudi zahtevnejših gledaliških del.

Naše predstave ljudje radi obiskujejo in naše kulturno poslanstvo je tu zgoraj prav tako pomembno kot delovanje kulturnih ustanov v večjih krajih, čeprav se po svoji kvaliteti seveda ne moremo meriti z njimi.

Pokvaril se nam je pisalni stroj

Poleg različnih uslužbnosti servisov v družbenem sektorju dela v naši občini tudi več samostojnih obrtnikov. Večkrat nas rešijo skrbi, kako popraviti to in ono doma. Drobna

popravila včasih zahtevajo posebnega mojstra. Največkrat je v takih primerih treba ukrepati hitro in natančno....

Pokvaril se je pisalni stroj. Precizni mehanik mojster Maks Velikoverh je že na delu — ali v svoji delavnici ali pa pri manjših popravilih v uradih naše občine ali izven nje. Obiskali smo ga. Razgovor je bil sila svojevrsten:

Letno popravim čez 400 strojev za družbeni sektor. V svojem dosedanjem prostoru sem resnično utesnjen. Moj poklic namreč zahteva mize omare s predalčki za rezervne dele različnih strojev. V glavnem se usmerjam na hitra popravila preciznih strojev. Stari pisalni stroji so že redki in izrabljeni. Tipizacija že prevladuje in ker sem tovrstna popravila kvalitetno opravljaval, sem tudi zastopnik podjetja TOPS za popravilo njegovih strojev. Za starejše stroje pa napravim izrabljeni del kar sam na majhni stružnici....

V delavnico je stopil deček in pozdravil: Dober dan, dedek Mraz, ali mi lahko popravite šestilo?

— Poleti pa dedek Mraz!

— Vrsto let sem bil dedek Mraz na šoli Ketteja in Mur-na, pa me otroci poznajo. Tudi šah sem jih učil-niso me pozabili in kadar je kaj narobe pri njihovih šestilih in nalivnih peresih, me poiščejo v Partizanski ulici.

— Kaj pa drugi dosežki?

Pred leti sem napravil za pekarno Center precizno napravo, ki beleži vzhajanje testa. Ta naprava se je obnesla in jo še danes uporabljajo...

Zopet se je nekdo pojavil pred vrati in prinesel pokvarjeni računski stroj.

— Oglasite se čez 3 dni, pa ga boste dobili.

Mojster se je sukal po svoji delavnici in iskal »notranje rezerve«, ki naj stroju dajo zopet popolno funkcionalnost, zunaj pa je že držal za kljuko nekdo tretji:

— Bi popravili....

Organizacija in ureditev športnih objektov na Vevčah

Referat družbenega standarda kadrovske službe je že pred leti izdelal program izgradnje športnih objektov v Vevčah. V okviru programa je vključena tudi obnova in dograditev tamkajšnjega kopališča. Program je znan tudi širši javnosti — prav tako pa tudi izredni ugodni pogoji za izgradnjo zimskega plavalnega bazena. Na osnovi programa je v prvem delu letošnjega leta zaključena obnova korita in filtrirnih naprav; te so po novem dimenzionirane tako, da bo zagotovljena resnično čista voda v obstoječem letnem bazenu. Novi filter pa bo ustrezal tudi normativom zimskega plavalnega bazena in še predvidenega 50-metrskega bazena. Letos je bil plavalni bazen odprt že 23. maja. Žal pa do sredine junija ni bilo kopalcev — zaradi slabega vremena. Marljivo so ga uporabljali le plavalci PK Slavija. Kopališče je ves čas oskrbovano s toplo vodo do 24°C.

Komisija za družbeni standard, ki upravlja kopališče, se je za letošnjo sezono bolje pripravila. Poskrbljeno je za boljše higieno, čiščenje in odlaganje odpadkov. Tudi za redno analizo čistosti vode v bazenu je poskrbljeno. Redno pa bo obratoval tudi bife.

Skupaj s PK Slavijo je komisija dala pobudo osn. šolam občine Moste-Polje, da pregledajo znanje plavanja vseh svojih učencev in za medšolsko tekmovanje v plavanju. Akcijo so z zadovoljstvom

pozdravljali vsi prizadeti, težave pa so zaradi slabega vremena in — zaključek šolskega leta je tu. Vsekakor je bilo dogovorjeno, da bodo športni dnevi v plavanju redno ob začetku in zaključku šolskega leta. Komisija je sklenila tudi sodelovati z Ljudsko tehniko in je bilo v tem okviru že prirejeno tekmovanje plovnih modelov.

Organi tovarne, ki upravlja jo z letnim kopališčem, se zavežajo, da je vevški bazen edini večji plavalni objekt v naši občini in bodo poslej, ko bo bazen vse bolj urejen in oskrbovan nudili vsaj mladini naše občine možnost čimvečje uporabe.

Komisija za družbeni standard je dala pobudo za sodelovanje pri izgradnji zimskega kopališča tudi večjim drugim kolektivom v občini. Predlog je bil motiviran s tem, da naj bi gospodarske organizacije v bodoče sodelovale pri organizaciji rekreacije zaposlenih, pri čemer bi prav gotovo prišla v poštev skupna gradnja zimskega bazena. Komisija je povabila zastopnike vseh večjih podjetij na informativni sestanek. Odziv ni bil najboljši. Komisija meni, da ni edini rekreativni objekt po občini. Ni zanikati počitniških domov, vendar je kopanje čez vse leto pomemben element rekreacijske dejavnosti.

Obiski iz tujine

V preteklem mesecu je obiskala papirnico Vevče češka delegacija. Zanimala se je za odnose podjetja do domačega in tujega tržišča in za vplive na ekonomiko v zvezi z ponudbo in povprašanjem, raziskavo tržišča in asortimentom proizvodov. Člani delegacije so ugotovili, da je v sistemu vevške papirnice vrsta elementov, ki vzpodbudno vplivajo na ekonomiko podjetja, na produktivnost dela in nagajevanja. Ogledali so si tudi tovarno in dali vse priznanja organizacij dela pa, poslovanju ter doseženi produktivnosti. Ob zaključku obiska so zaželeli, da bi izmenjali strokovnjake ekonomske fakultete.

Kmalu za tem je bila na obisku tudi madžarska delegacija, ki se je zanimala za pogoje 42-urnega delovnega tedna, za delovne uspehe, psihološke, ekonomske in organizacijske posebnosti. Prav 42-urni delovni teden papirni in-gustriji zelo odgovarja in je s

4-izmenskim delom spričo mehanizacije nepogrešljiv in nujen delež v težnjah za čimvečjo in čimboljšo proizvodnjo.

IMELI SMO OBISK IZ ČILA

Pred dnevi nas je obiskala dvočlanska študijska delegacija CK KP Čila. Čilska gosta je sprejela politična sekretarka ObK ZK Moste-Polje Karla Novak. Prikazala jim je položaj in vlogo občine Moste-Polje v sklopu splošnih in specifičnih prizadevanj in delo članov ZK pri tem. Čilska gosta sta z zanimanjem sledila njenim izvajanjem in se posebej zanimala za financiranje v komuni in za to, kako rešujemo pri nas odnose med komunami. Zanimivo zanju je bilo tudi delo mladinske organizacije in njeni odnosi do aktivnega vključevanja mladine v proces samoupravljanja. Avgust Vižintin je gostom te odnose pojasnil, nato pa so si še ogledali vzgojno-varstveni zavod Angele Oček.

Srečanje v Zagrebu

Pionirji osnovne šole Jabukovac v središču Zagreba so nas nedavno tega povabili na obisk v svoje mesto. Ogledali naj bi si dve prireditvi ob 20-letnici osvoboditve Zagreba. Vabilu smo se odzvali in v Zagreb nas je odšlo deset pionirjev.

Vlak je pripeljal z dveurno zamudo, zato smo takoj odšli v šolo. Tam so nas pionirji že čakali. Spoznali smo se in se kmalu spoprijateljili.

Še istega dne smo odšli v Maksimir, kjer smo si na velikem stadionu ogledali svečano prireditev.

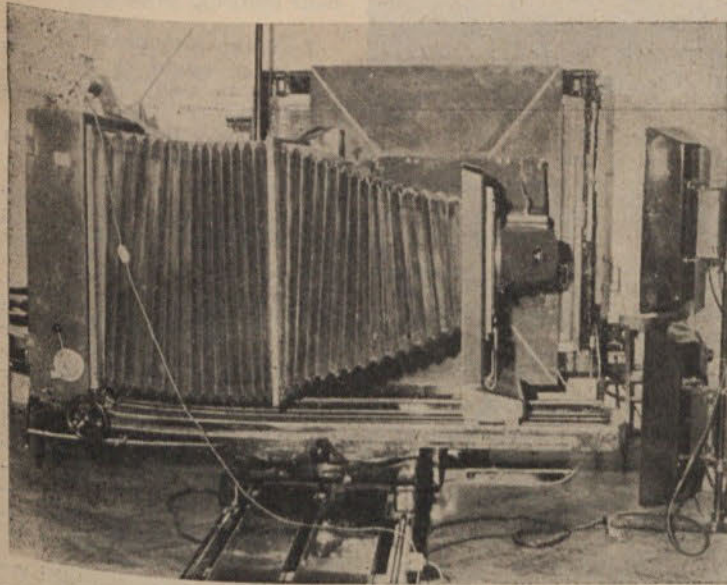
Vse naslednje dni je deževalo, a to nas ni oviralo. Ogledali smo si Gornji grad, znameniti Markov trg s cerkvijo, mestni in lovski muzej. Z avtobusom smo se odpeljali na izlet v Kumrovec. Ogledali smo si rojstno hišo tovariša Tita, v kateri je sedaj urejen muzej.

Ker pa smo hoteli videti kar največ, smo obiskali tudi šolo v Kumrovcu, kjer je napisano tudi Titovo posvetilo pionirjem. Izlet v rojstni kraj našega voditelja je bil nadvse prijeten in zanimiv. Zadnji dan našega obiska v Zagrebu smo obiskali mestni svet pionirjev Hrvatske. Tam smo zagrebškim pionirjem in njihovim voditeljem pripovedovali o našem delu na šoli. Našim gostiteljem pa smo izročili spominsko darilo — Slovenko v narodni noši.

Namen našega potovanja je bil spoznati delo in uspehe pionirjev v Zagrebu ter jih seznaniti z našim delom. Želeli smo, da bi se bratske vezi med nami še bolj utrdile. Z obiskom v Zagrebu smo pionirji napravili nov korak naprej v zblizjevanju pionirjev Hrvatske in Slovenije.

Dušan Cerar, 7 e PO
Borisa Trošta pri
osn. š. Ljubljana-
Polje

Solski center tiska in papirjadelo in problemi

S spremenjenim načinom izobraževanja poklicnih delavcev je nujno, da ima vsaka šola tudi učne delavnice. Pred ustanovitvijo SČTP je bila grafična izobrazba stvar podjetij, ki niso imela ustreznih učnih možnosti. Novi center pa omogoča strokovno poklicno šolanje, kjer si učenci pridobijo dovolj kvalitetnega teoretičnega in praktičnega znanja v grafični, papirniški in grafično-tehnični smeri.

Neposredni problemi so prostorskega in finančnega značaja. Solski center tiska in papirja ima 700 učencev v 24 paralelkah, razmeščenih v 10 učilnicah; pouk imajo dopoldne in popoldne. Center ima urejene delavnice za ročne stavce, tiskanje, kemigrafije in reprodukcije fotografije. Za preostale poklice (litografije, bakrotiskanje, ročne in strojne stavce) za zdaj ni prostora. V šolski stavbi stanuje 5 strank brez odločb in občinska skupščina je bila po pogodbi vezana, da jih do 1. septembra 1962

preseli. Ugodna rešitev bo omogočila urediti novo zbornico, fizikalni kabinet in preostale učne delavnice. Dokončna rešitev prostorov bo urejena z zidavo 5-nadstropnega stolpiča, v sedanji stavbi pa bodo tako pridobili še 2 učilnici. Gradnja stolpiča in nabava strojev za praktično delo bo stala 350 milijonov dinarjev. Grafična podjetja so pripravljena te stroške zagotoviti in jih tudi odplačevati.

Za kvalitetni pouk ima SČTP precej osnovnih sredstev, reprodukcijski pomanjševalni aparat, kopirne aparate, 2 jedkalna stroja, izdelana doma po svojih načrtih, rezkalni stroj, regale za ročno stavljenje in za polnilni material. Šola je vezana na svoj program in izvršuje dela za grafična podjetja le tedaj, ko pride neko delo na vrsto po učnem programu. V učnih delavnicah imajo težave zaradi reprodukcijskega materiala, katerega morajo domala vsega uvažati. Šola seveda nima kriterija za izvoz, vendar je vodstvu SČTP uspelo dobiti nekaj deviz za uvoz tistega materiala, ki bo tudi v nadalje omogočal normalno delo in učenje.

Naš občinski praznik

Tradicionalno praznovanje občinskega praznika je letos povezano s praznovanjem 20-letnice osvoboditve, z majskim dnevnem, ko so na vseh bojiščih Evrope obmolknile puške, ko so ljudje odložili orožje da bi na ruševinah začeli znova graditi sebi in bodočim rodovom boljše življenje.

Zmaga nad fašizmom je rezultat boja vseh protifašističnih sil sveta. Naš narodnoosvobodilni boj zavzema v tem svetovnem boju častno mesto in je del velike bitke proti reakcionarno-fašističnim silam, ki so skušali podrediti sebi svet in delo milijonov brezpravnih a svobodoljubnih ljudi. Naši narodi so se bojevali za svoj obstoj, za uresničevanje samoodločbe, za novo, srečnejše življenje vseh delovnih ljudi. Boj s puško v roki proti okupatorju in domačim izdajalcem je bil vse od začetka prežet z vero, da se bojujemo za novo družbeno skupnost, v kateri bodo ljudje svobodni in srečni. Pot v srečnejšo bodočnost je pokazala Komunistična partija, edina splošna jugoslovanska partija, ki je bila sposobna prevzeti politično vodstvo naših narodov. Tudi v naši občini je bila Partija tista vodilna sila širokega revolucionarnega delavskega gibanja, ki je vodila boj za pravice delovnih ljudi že leta pred 2. svetovno vojno. Obdobje po letu 1918 je kljub terorju protiljudskih režimov stare Jugoslavije povezano z zmagami delovnih ljudi in napredne revolucionarne misli. Moč naprednih idej se je manifestirala na volitvah, na krvavi Zaloški cesti, v delavsko kulturno prosvetnih društvih Vesna, Svoboda in Vzajemnost. Pohodi brezposelnih leta 1935, 88-dnevni štrajk vevških papirničarjev in drugi boji v uspešno vodene akcije delovnega gibanja pod vodstvom Komunistične partije. Kmečka sloga, revolucionarni partijski legalni in ilegalni tisk je izhajal v naši občini in je našel pot v mošćanske tovarne, v delavske in kmečke hiše na takrat imenovanem agrarnem področju naše občine.

Mnogi partijski voditelji, ki so se skrivali pred policijo, so našli nov dom pri naših občanah — med njimi Kardelj, Leskošek, Tomšič pa Antonin Šverma, član politbiroja češke Partije in član kominterne, člana direkcije CK italijanske Partije Umberto Massolla in Martini Rigoletto in drugi. Neposredno pred okupacijo se je skupna fronta delovnih ljudi v naši občini postavila enotno proti okupatorju. Ustanovitev OF leta 1941 pomeni pravzaprav le drugi kongres, na katerem je bila vnovič poudarjena enotnost ob novonastalem položaju in na katerem so bile zadane nove naloge za boj proti okupatorju. Le mala peščica reakcionarjev iz predvojne kroga klerofašistov je nadaljevala pot izdajstva in se v onemoglem besu posluževala najhujšega nasilja.

Iz vojne smo prišli moralno močni, enotni in trdni odločeni, da bomo ustanovili novo družbeno skupnost. To novo je družbeno upravljanje, je nov položaj človeka, čigar položaj v družbi je odvisen od rezultatov dela. Z vsakodnevnim bojem na poti za novim, za boljšim, humanejšim, tovariškim, v boju za poštenost bomo uresničevali ideje padlih, ideje gibanja, ki je začelo ustvarjati novo poglavje zgodovine. To danes pišemo vsi, ki želimo sebi in bodočim rodovom srečnejše in lepše življenje.

Polde Maček ml.
Poldač

podpredsednik občinske skup.

skuzi čas

Piše prof. dr. JANEZ KANONI

Dejavnost OF v nekdanji umobolnici na Studencu, sedaj bolnišnici za duševne in živčne bolezni Ljubljana-Polje

Že v poletnih mesecih l. 1941 je imel tedanji študentski oddelk bolnišnice za duševne bolezni Ljubljana-Studenec svoj terenski odbor Osvobodilne fronte. Več kot 60 odstotkov uslužbencev je bolj ali manj aktivno sodelovalo v OF. V imenovanem terenskem odboru so se s svojo dejavnostjo in požrtvovalnostjo odlikovali zlasti naslednji tovariši: bolničar (padel jeseni leta 1942 v partizanih), zdravnik dr. Janez Kanoni, ki je bil več kot pol leta predsednik imenovanega odbora in bil kasneje v partizanih, Janez Ponikvar (sekretar odbora, opravljal pa je po liniji KPS tudi druga važne funkcije). V terenski organizaciji OF pa so bili zelo delavni zlasti še naslednji tovariši in tovarišice: pokojni Franc Hribar, pokojna Marija Korelc, Jože Vrbinc. Januarja in februarja 1942. leta je bila dejavnost imenovane terenske organizacije že izredno pestra. Izražala se je zlasti v tem, da so bili formirani najpomembnejši sektorji, in sicer:

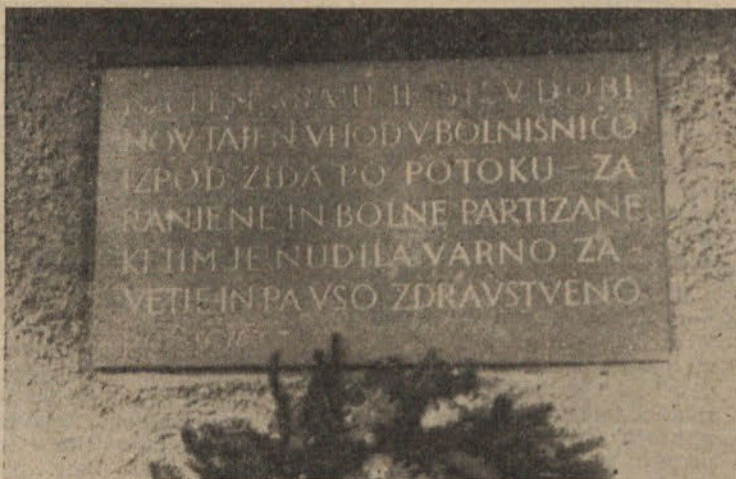
I. Sanitetni sektor, ki je imel svoje vodstvo, pa so bili njegovi člani tudi zdravniki izven terena bolnišnice. Vodstvo se je sestajalo na rednih sejah. Vodja in odgovorni sanitetni referent za rajon Polje je bil dr. Janez Kanoni. V vodstvu so bili izredno aktivni zlasti naslednji zdravniki: dr. Rihard Gregorčič in dr. Andrej Jenko, oba iz Polja, dr. Velebita Plesničar-Tuma, zdravnica bolnišnice in magister farmacije Igor Kraut iz Polja. Sanitetni sektor je bil povezan z rajonskim odborom OF v Polju prek tovariša Marka Simčiča, sedaj člana vrhovnega sodišča SRS, tako da je bilo njegovo delo zakaspirirano in ekseditivno. Njegove naloge pa so bile zlasti naslednje:

1. Zdravstvena pomoč ranjenim ali bolnim partizanom v zaledju partizanskih bojnih operacij.
2. Sprejemanje ranjenih ali bolnih po skrivnih »kanalih« v

zaščite po potrebi kar naravno — v operacijsko sobo bolnišnice, če ne pa v skrivni bunker I. ženskega oddelka, šele kasneje pa zlasti v sobe prvega nadstropja moškega oddelka, ko je prejel sleherni partizan ali ilegalni aktivist temeljit pouk, kako naj se vede med duševnimi bolni, v nekaterih primerih pa celo simulira ustrezno čev-

no bolezen. Kirurške intervencije pa so opravili kirurgi ljubljanske kirurške klinike, in sicer pokojni dr. Robert Kukovec, ki je padel v partizanih nekaj tednov pred osvoboditvijo, ter sedanji dr. Milan Žumer. Po potrebi je prišel ozdravljeni partizan ali aktivist v Ljubljano skozi okupatorjev blok z bolniškim vozom v rokavači (prisilnemu jopču), ko je moral na bloku rohneti, divjati — početi pač stvari, ki jih ocenjuje laik za plod »blaznosti«, zdravnik pa mu je ob taki priliki »paradno« injiciral vpricho splašenih in

študentsko bolnišnico, npr. s čolnom Janez Rojska iz Slap po Ljubljani in njenem rokavu pod vasjo Slape do južne strani študentskega obzidja, nato pa pod njim skozi odtočno odprtino pri dvignjeni železni rešetki v zbirni bazen odtočnega kanala obsežnega bolniškega ribnika.

Na tem kraju, za obzidjem in v zavetju razraščene in gostega grmičja ter pod streho gabrovih krošnj, je bil ranjeni ali bolni partizan deležen prve zdravstvene pomoči. Od tod je sledil prenos na nosilnicah v zavetju noči in članov Narodne

zbeganih Italijanov »pomirjevalno sredstvo.« Opisna procedura je bila zmerom učinkovita in je pospešila pot v Ljubljano.

3. Zdravljenje bolnih in ranjenih partizanov po zasebnih domovih rajona Polje je bila mimo že navedenih in še naslednjih dolžnosti naloga sanitetnega sektorja.

4. Formiranje partizanskega okrevališča na pristavi študentske umobolnice na Razorih nad vasjo Podlipoglav. Tu so bili v zdravstveni oskrbi laže ranjeni ali bolni partizani že od jeseni leta 1941.

cije sta opravljala zlasti dr. Janez Kanoni in dr. Velebita Plesničar-Tuma. Zelo zahtevne 5. Organiziranje in izvedba bolničarskih tečajev za prvo pomoč v bolnišnici in na terenu tedanjega rajona Polje, kjer so zlasti marljivo in požrtvovalno sodelovali že imenovana zdravnica bolnišnice dr. Velebita Plesničar-Tuma in naslednji študenti medicine, ki so prebivali in prakticirali v bolnišnici: Ljubo Marion (kasneje padel v partizanih), Albin Šivic, poznejši partizan, sedaj zdravnik-podpolkovnik JLA, Rojnik sedaj doktor splošne medicine, Jugoslava Polak in Marta Savel (sedaj: dr. med. M. Savelj), ki sta odšli kasneje v partizane in dočakali svobodo in pokojni študent medicine Janez Konšek.

6. Oskrba NOV in POS z res ogromnimi in kvalitetnimi količinami sanitetnega materiala, ki je prihajal zlasti iz bolnišnične apoteke, pa tudi iz Ljubljane.

v Ljubljani inž. Dušan Stucin. Nadalje je bil ta sektor zadolžen za zbiranje in popravljanje orožja, ki ga je oddajal odhajajočim partizanom. Organizirane so bile tudi vaje v uporabi orožja zlasti v ključavničarski delavnici bolnišnice.

IV. Ekonomski sektor je bil zadolžen za oskrbo partizanske vojske zlasti z živežem, obutvijo, obleko, odejami in belimi zimskimi plašči, ki so jih marljivo izdelovale terenske članice OF že novembra in decembra 1941. Z bolnišničnimi vozovi in vprego so delavci tega sektorja prepeljali naveden material na odrejene kraje, pri čemer se je zlasti žrtvoval bolnišniški voznik Lojze Tomažin, ki je bil še do nedavna zaposlen v bolnišnici kot voznik, in nič manj njegov tovariš Ciril Starič, ki je padel v partizanih. Ekonomski sektor je bil zadolžen tudi za zbiranje prispevkov v pomoč preganjanim svojem partizanov in političnih aktivistov. Nadalje je zbiral mesečno članarino za OF, kaj uspešno pa je tudi izvedel na svojem terenu akcijo za prvo narodno posojilo.

V. Obveščevalni sektor je bil poučen o vsem, kar se je snovalo in izvajalo v štabu bele garde in Katoliške akcije pod vodstvom bivšega poljskega župnika Keteja. Imel je dvojne svoje obveščevalce v krogih bele garde in Katoliške akcije v Polju že od novembra leta 1941. Zavoljo budnosti tega sektorja ni uspelo niti vohunom bele garde niti italijanski OVRI prebrati dejavnost terenske OF navzlic temu, da je italijanska soldateska z OVRO vred dvakrat vdrla v območje bolnišnice, pa odšla praznih rok, ker ji ni uspelo dobiti prav ničesar, kar bi moglo potrditi, da obstaja in deluje na omenjenem območju organizacija OF.

Terensko organizacijo OF je bilo moči naglo in množično učvrstiti in mobilizirati za vso to pestro dejavnost sprčo revolucionarne politične zavesti nekaterih uslužbencev že v letih pred izbruhom minule vojne.

5. avgusta 1942. leta je italijanska vojska v ranem jutru vdrla v bolnišnico in ure in ure preiskovala bolniške oddelke; našle druge zavodne objekte; našle pa ni ničesar. Odpeljana pa sta bila v ljubljanske zapore nato pa v koncentracijsko taborišče na Rab Franc Hribar in dr. Janez Kanoni. Enako pot so nastopili kasneje še drugi aktivisti OF. Poslej je opravljala odgovorno delo OF neutrudna in požrtvovalna zdravnica dr. Ivica Tinta — por. Ti-vidar.

Štiriletni boj je razredil vrste aktivistov OF tudi na terenu »umobolnice« na Studencu, kajti življenje za našo osvoboditev je moral darovati tudi ta teren.

Na seznamu v partizanih padlih uslužbencev — aktivistov OF so: dr. Peter Držaj (zdravnik), Janez Hribar (bolničar), Ljubo Marion (študent medicine — na praksi v bolnišnici) Ciril Starič (voznik) in Janez Konšek (študent medicine).

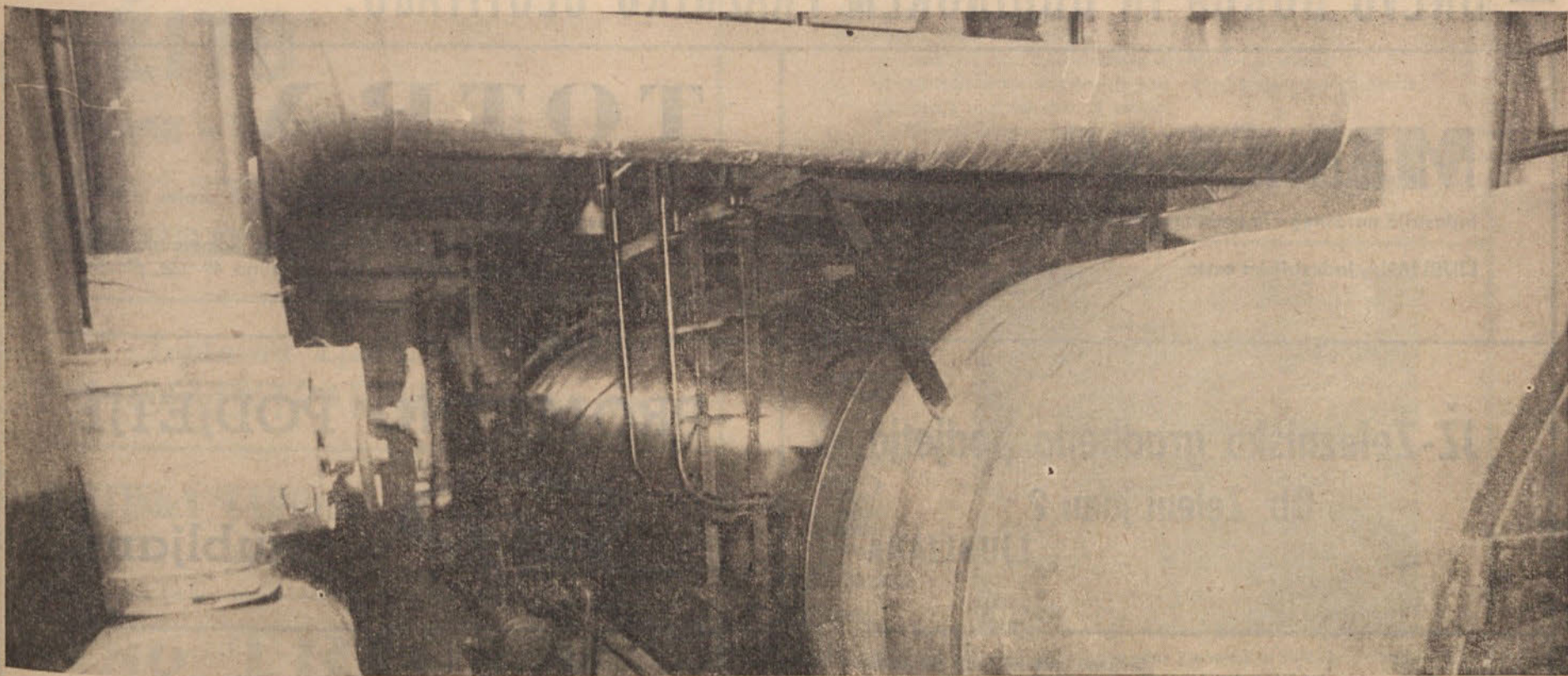
Na seznamu na terenu padlih uslužbencev — aktivistov OF sta dr. Franjo Gerlovič (tedanji ravnatelj bolnišnice — ubili so ga črnorokeci) in Jože Kocman (Kolar) — v Polju so ga ubili belogardisti.

Na seznamu uslužbencev — aktivistov OF, usmrčenih po okupatorju, sta dr. Mihael Ka-okupatorju, ki je padel kot min (zdravnik), ki je padel kot talec v Kovorju pri Tržiču; talec v Begunjah na Gorenjskem, ki je zemlja pokopališča grnla ga je zemlja pokopališča talcev v Begunjah na Gorenjskem in Jože Suln (vrtinar), ki je padel kot talec v Begunjah na Gorenjskem.

Na seznamu v internaciji umrlih uslužbencev — aktivistov OF je Franc Modic (bolničar), ki je umrl v nemškem

III. Vojaški sektor in Narodna zaščita. Formirana je bila četa Narodne zaščite za teren študentske bolnišnice in vas Studenec in je imela troje vodov. Komandir čete je bil Janez Ponikvar, politični komisar pa dr. Janez Kanoni-Tevža. Uspelo je napraviti več posrečenih poizkusnih mobilizacij, izvršiti nekaj sabotažnih akcij, uspelo je poslati v partizane nekaj uslužbencev in vrsto medicincev in medicink. Uspelo je konspirativno organizirati sabotažo peterko, ki je dobavljala iz Ljubljane eksploziv in ga vozila skozi okupatorjev blok v bolnišnico. Njeni člani so bili: pokojni Janez Hribar, dr. Janez Kanoni, Anton Manfreda (takratni ekonom bolnišnice v Polju), Janez Pangeršič (takrat železničar) in sedanji profesor medicinske fakultetekoncentracijskem taborišču.

OBISK V TOVARNI ARBO

Tovarna Arbo v Podgradu je manjša proizvodna organizacija. V tej proizvajajo v glavnem polproizvode na osnovi nafte, ki so potrebni industriji barv in lakov, pa tudi pralna sredstva in še nekatere tovrstne artikule. Tovarna leži v slikoviti dolini obrobne predela naše občine. Kolikor pa obiskovalec ni točno seznanjen z njeno lego, prav lahko zgreši pot do nje...

Direktor Bogo Lotrič je bil v svoji delovni sobi.

hen in število zaposlenih se giblje od 30 — 40. V neposredni bližini stanuje le malo delavcev, velika večina se vozi na delo z lastnimi prevoznimi sredstvi. Tovarniški kombi redno vozi na relaciji Podgrad — Ljubljana—Zalog. Posebno težko je s prevozi pozimi, vendar kljub temu nismo imeli težav z zamudami ali izostanki. V podjetju imamo za delavce urejeno prehrano. Hrano dovažajo iz Agrokombinata-Emona. Podjet-

napraviti, ker so sredstva za gradnjo omejena. Osebnih dohodkov zaposlenih se gibljejo od 42.000 dinarjev do 115.000 dinarjev, kar da povprečje 73. tisoč dinarjev — podatki so za lansko leto.

Zanimali smo se še za varnost pri delu in za varnost samega tovarniškega objekta:

Delavci poznajo nevarna delovna mesta in so ob njih pravilno zaščiteni. Novega delavca uvajamo v delovni postopek,

imamo počitniški dom. Ob nastopajoči sezoni dopustov smo zamenjali opremo sob. Nekateri naši delavci bodo letovali na Hvaru in smo z zagrebškim podjetjem CROMOS v dogovoru za zamenjavo naših počitniških domov kapacitet z njihovimi. Tudi dotacijo sindikalne podružnice smo povišali, od 500 na 1.000 dinarjev.

Poslovili smo se — a samo od direktorja. V vzdrževalni delavnici smo srečali Evgena Špenka, samostojnega pogonskega električarja. V podjetju je že 12 let in ga ima v »malem prstu«. Na vprašanje, kaj je pri njegovem delu najbolj kritično, je odgovoril:

Dobava materiala nam resnično dela preglavice. Vzdrževalna delavnica rabi za svoje delo različne profile železa in ostali material. Včasih je težko zagotoviti nemoteno delo.

Stanujem v Podgorici. Pozimi je vožnja z mopedom dosti težka, saj je cesta slabo plužena. Dobro bi bilo, da bi cestna uprava posvetila več pozornosti tudi bolj odmaknjenim cestam. Tudi most v Zalogu je problem. Če bi bil usposobljen za promet, bi želeli imeti krožno avtobusno progo. Na zborih volivcev smo o tem že mnogokrat govorili, vendar je doslej ostalo vse pri besedah.

Kam pa na dopust?

Ze sedem let hodim z družino v Piran, letos pa nameravamo na Hvar.

Kaj pa sodite o 42-urnem delovnem tednu?

Mislím, da bomo z zamenjavo zastarelih strojev uspeli povečati proizvodnjo in tako utemeljili 42-urni delovni teden.

Zopet se je sklonil nad stružnico in nadaljeval z začetim delom.

Ustavili smo se še pri vodji izmene Jaki Prošku. Stanuje v Litiji in se vozi na delo z vlakom. V podjetju je že 6 let. Na vprašanje, kako se počuti v kolektivu, je odgovoril:

Prav zadovoljen sem, v Litiji imam hišico in majhen košček zemlje. Žena dela v litijski predilnici. Varstvo otroka sva z ženo prepustila starejši ženski, ki sva jo posvojila. Letos bomo dopust preživel v Piranu.

— Želeli bi zvedeti kaj več o podjetju, o članih delovnega kolektiva, o njihovem delu in standardu.

Kot mnoga naša podjetja se je tudi tovarna ARBO znašla pred vprašanjem kako zagotoviti ekonomičnost poslovanja in preiti na 42-urni delovni teden. Trenutno 42-urni delovni teden še ni ekonomsko utemeljen. Trudimo se, da bi ta problem rešili s povečano realizacijo produkcijskih načrtov in z do potankosti izkoriščenimi notranjimi rezervami. V nadaljnjih letih načrtujemo osvojitve novih proizvodov za trgovsko mrežo. Naš kemični laboratorij je že krepko na delu in nekaj rezultatov je že tu. Smo sredi remontnih del, kajti naši stroji so že močno izrabljeni. Proizvodi gredo v prodajo. Letos smo načrtovali 630.000.000 dinarjev bruto realizacije, v prvem kvartalu pa smo že dosegli 195 milijonov dinarjev.

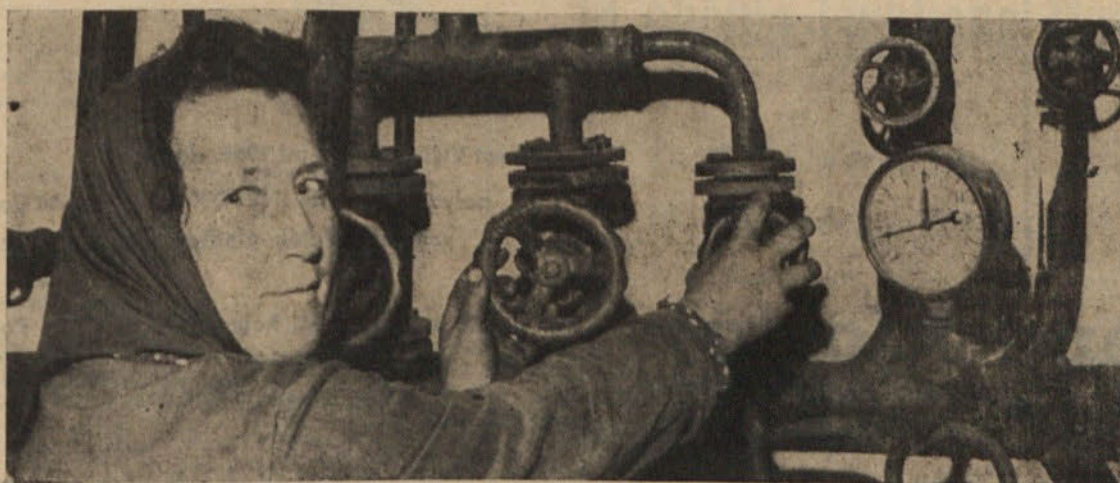
Delamo v treh izmenah — predvsem zato, ker so kemični procesi neprekinjeni. Delavci v proizvodnji delajo po 12 ur 24 ur pa so prosti. Ostali delajo dnevno 8 ur. Kolektiv je maj-

je sicer prispeva delež k ceni za topli obrok, vendar je neprimerno, da hrano delijo kar v garderobi. Delavci na težjih delovnih mestih dobe mleko.

Do sedaj je podjetje zgradilo le dvoje stanovanj v Zalogu. To pa ne zadostuje potrebam kolektiva. Predvidevamo gradnjo nadaljnjih dveh. Kaj več za reševanje stanovanjske problematike za zdaj ne bo mogoče

vodja oddelka pa ga opozarja na zaščito pri delu. Vratarsko in čuvajsko službo pri nas opravlja podjetje Varnost vendar varnost objekta resno ovira železniški podvoz, ki bi bil ob požaru lahko usoden. Prav zaradi podvoza moramo večje tovore prevažati po daljši poti čez Besnico.

Za oddih delavcev skrbi sindikalna podružnica. V Piranu

Kako pa vam odgovarja sedanjí delovni čas: 12 ur ste zaposleni, 24 ur pa prosti?

Ta čas mi odgovarja, saj je moje delovno mesto precej oddaljeno od stanovanja. Tako pridem le štirikrat v teden na delo. Če bomo prešli na 42-urni delovni teden, mi bo težje zaradi železniškega voznega reda...

Zahvalili smo se mu in odšli do Frančiške Reje, ki že 12. leto delo v podjetju. Njeno delovno mesto je destilarna, kjer iz gazolina pridobivajo ekstrakcijski bencin. Iz zgornjega Kašlja se vozi s kolesom pozimi in poleti.

Kar sama se je razgovorila: Moji otroci so večji. Toda mati mojega moža le še sem ter tja pogleda za njimi. Letos ne bomo šli na dopust, ker bomo preurejevali hišo. Če pa bomo prej gotovi, bova šla s možem za nekaj dni v Idrijo.

Dosedanja praksa v ARBU je pokazala, da je podjetje na poti intenzivnejšega gospodarjenja. Tudi posamezne prehodne težave, ki se porajajo ob njihovih načrtih, bodo premagane in kompleksne analize za posamezna področja dela bodo pripomogle k nadaljnjemu izboljšanju njihovega poslovanja.

OB 20-LETNICI OSVOBODITVE — 15-LETNICI DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA
— DNEVU BORCA IN OBČINSKEM PRAZNIKU ČESTITAJO:

MINERAL

industrija naravnega in umetnega kamna.

LJUBLJANA, Industrijska cesta

TOTRA

LJUBLJANA, Zgornja Hrušica 14

tovarna pozamenterije, pozamenterijskih strojev in izdelkov iz plastike.

Telefoni: 317-635, 317-735, 348-041, komerciala-tekstil 23-174, plastika 22-716, obrat tekstilna 49-022, plastike 48-030.

JŽ-Železniško gradbeno podjetje

Ob Zeleni jami 2

LJUBLJANA

PROMETNO PODJETJE

SAP

Ljubljana

LJUBLJANA-FUŽINE

tovarna ščetarskih in žimarskih izdelkov

Ljubljana — Fužine

proizvaja:

lapetniško žimo vseh kvalitet, kvalitetne ščetke iz žime in žice zidarske in pleskarske čopiče sortirano ščetino, ki jo tudi izvaža.

svojim cenjenim odjemalcem se toplo priporoča!

Tovarna kleja

Šmartinska cesta 50
Ljubljana

Kemična

tovarna

ustanovljena 1907, je ena najstarejših v Evropi.

SVETOVNO ZNANA KVALITETA — KONKURENČNE CENE!

Obrat AL-SOLI nudi:

Aluminijev sulfat $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \times \text{H}_2\text{O}$

Glinico Al_2O_3

Aluminijev hidrat $\text{Al}(\text{OH})_3$

Kalijev alumin. sulfat $\text{K}_2\text{SO}_4 - \text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \times 24 \text{H}_2\text{O}$

Zahtevajte vzorce in prepričali se boste!

Moste

Ljubljana Moste

Obrat YULON nudi od 1966. dalje:

polyamidno svilo (NYLON-6) od 15—90 den z zaščitno znamko Yulon gladko, sukano ali snovano za snutkove stroje.

Telefon h. c. 310-351, komerciala 310-732. Poštni predal 589/XI, LJUBLJANA

Živilski kombinat**ŽITO****Ljubljana - Šmartinska 154****Črevarna**LJUBLJANA
POLJANSKA CESTA 95*Toplarna Ljubljana v gradnji***TERMoeLEKTRARNA** LJUBLJANA**KMETIJSKA ZADRUGA**

Sedež Polje 94 POLJE PRI LJUBLANI

KINO TRIGLAV*Ljubljana*

OB LJUBLJANICI 36

Saturnuskovinsko predelovalna
Industrija-embalaža-
avtooprema
LJUBLJANAMONTAŽNO PODJETJE
ZA IZOLACIJO**IZOLIT**
LJUBLJANA

Ljubljana-Polje 356

Ljudska knjižnica Moste

LJUBLJANA

MIZARSTVO MOSTE

LJUBLJANA

VETERINARSKA POSTAJA

LJUBLJANA — POLJE

izolirkaLjubljana
Moste

telefon 313-557 in 316-852

PROIZVAJA:

ZA HIDROIZOLACIJE
bitumenske strešne lepenke, ibitol — bitumenska raztopina,
bitumenske mase za temelje, strehe, bitumenske paste za stre-
he bitumenski kit.ZA GRADNJO CEST
bitumenske emulzije, rezani bitumen, bitumenske mase za
fuge.ZA ANTIKOROZIJO
ibitol lak, bitumenska pasta za avtomobile.ZA TERMO-AKUSTIČNE IZOLACIJE
mineralna vlakna, styropor, stramitZA ELEKTROIZOLACIJE
izolirne bergmanske cevi, bitumenske mase za kable.
V zvezi s problemi uporabe izolacijskih materialov se ob-
račajte na tehnično informativno službo »IZOLIRKA«, kjer
boste solidno postreženi.**Podjetje Javna skladišča**

Ljubljana, Šmartinska 152 a

opravlja

kvalitetno, hitro in poceni

- nakladanje, razkladanje, prekladanje blaga,
- skladiščenje blaga in vse skladiščne manipulacije,
- hranjenje in zavarovanje blaga,
- prevoz blaga s tovornimi avtomobili

Vse informacije tel. št. 312-523, 312-643, 314-333, 313-091

S poslovnim sodelovanjem se boste prepričali o solidnosti oprav-
ljenih uslug!

mercator

veletrgovina
Ljubljanase priporoča v svoji novi samopostrežni trgovini in bifeju v Prole-
tarski ulici pritličje (nasproti stavbe občinske skupščine)

POSTREŽENI BOSTE HITRO IN SOLIDNO!

Gostinsko podjetje Moste
Ljubljana, Pokopališka 15

Priporočamo se za obisk naših obratov

- gostilna SLOGA Ljubljana, Pokopališka ul. 15
- gostilna PRI POŠTI Ljubljana, Polje 343
- gostilna POD URHOM Zadvor 72 (Zadružni dom)

V vseh obratih okusna hrana in solidna postrežba. Gostilna
Pri pošti nudi poleg ostalega postrvi, domačo salamo, ob nedeljah
specialitete na žaru (čevapčiči, odojki, kozlički). Gostilna Pod Urhom
razpolaga s kraškim teranom in pršutom, domače klobase; za razve-
drilo glasbena skrinja.

Sprejemamo abonente.

Senčnat vrt.

Razpolagamo s posebnimi sobami za zaključne družbe.

INDOSIndustrija transportnih
in hidravličnih strojev
LJUBLJANA — MOSTE
Industrijska cesta

PROIZVAJAMO:

baterijske viličarje VE-600
baterijske viličarje VE-1000
dieselske viličarje VD-1500
dieselske viličarje VD-2500**Družbeno-politične organizacije**
in občina Ljubljana Moste - Polječestitajo vsem svojim občanom
in delovnim kolektivom k 20-letnici
osvoboditve, 15-letnici delavskega
samoupravljanja, dnevu borca
in občinskem prazniku

Združene papirnice

LJUBLJANA Sedež: Ljubljana-Vevče
Ustanovljene leta 1842

IZDELUJE:

SULFITNO CELULOZO I. a za vse vrste papirja

PINOTAN — stroilni ekstrakt

BREZLESNI PAPIR za grafično in predelovalno industrijo: za reprezentativne izdaje, umetniške slike, propagandne in turistične prospekte, za pisemski papir in ovojnice najboljše kvalitete, za razne protokole, matične knjige, obrazce, šolske zvezke in podobno

SREDNJEFINI PAPIR za grafično in predelovalno industrijo: za knjige, brošure, propagandne tiskovine, razne obrazce, šolske zvezke, risalne bloke itn.

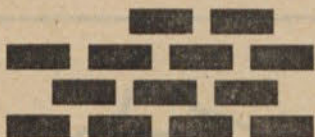
KULERJE za ovojnice, obrazce, bloke, formularje, reklamne in propagandne tiskovine

KARTONE za kartoteke, fascikle in mape

RASTRIRAN PAPIR brezlesni in srednjefini za šolske zvezke, za uradne in druge namene

PELURNI PAPIR bel in barvan

ZAHTEVAJTE VZORCE!

SGP

PIONIR

NOVO MESTO

čestita k prazniku Dneva borca vsem investorjem, poslovnim partnerjem, kooperantom in naročnikom.

SGP Pionir ima v svojem sestavu gradbišča Novo mesto, Ljubljana, Brežice in Trebnje, lastni projektivni biro, centralne obrate in opravlja vse vrste nizkih in visokih gradenj kvalitetno, v rokih in po konkurenčnih cenah.

ZAUPANJE INVESTITORJEV JE NAŠE SPRIČEVALO.

ARBO PODGRAD-LJUBLJANA

DIMNIKARSKO PODJETJE
LJUBLJANA Pokopališka 11

PETROL trgovsko podjetje Ljubljana

Po kopanju na Savi obiščite senčnati vrt pri

GOSTILNI
ŠKODLAR — Pot k Savi 9, Tomačevo.

Bufet Kodeljevo

se priporoča ob vročih poletnih dnevih.

Zdravstveni dom
dr. MIHA KAMIN
Ljubljana - Moste

OB JUBILEJNEM LETU

ob 20. obletnici osvoboditve, občinskem prazniku in dnevu borca
iskrene čestitke vsem občanom

UREDNIŠTVO Msk

Nogomet v elitno družbo

Jubilej rokometu v Mostah

KONČNO TUDI RUDNIK KVALITETNIH NOGOMETASEV - MOSTE -, TAM, KJER MU JE MESTO. TO SO SADOVI TEŽKEGA DELA. TEŽKI TRENUTKI. SEDAJ GRE ZARES. KDO SO SLAVLJENCI?

Moste so bile od nekdaj rudnik za kvalitetne nogometaše. Že pred vojno in vsa leta po njej so mnogi najboljši nogometni igralci Ljubljane začeli igrati v Mostah. Se najbolj pa je to vidno zadnja leta, ko je najboljši nogometni klub Slovenije - Olimpija - triumfalno prešel v I. zvezno ligo. Večina igralcev slovenskega rodu novega prvoligaša so Moščani: Zabjek (kapetan ekipe), Niko-

končno postali prvaki Slovenije, in to s celo točko naskoka. Boj iz kola v kolo je psihično izčrpaval vse kandidate za naslov, tako da so brez izjeme izgubljali točke tudi s slabšimi nasprotniki. Toda konec dober - vse dobro.

Da, kar se tiče naslova prvakov, to že, toda težave se šele začne. Mnogo lažje je bilo, tako pravijo člani uprave, zmagati 15 nasprotnikov doma in na tu-

nam pripravljajo veselje in razburjenje iz tedna v teden, bomo pač morali odšteti denarje.

Kljub vsem težavam s financami pa se nogometaši s polno paro pripravljajo na tekme v ligi. Pravijo, da se bodo opirali predvsem na dosedanje igralce, ki so z nekaj lepimi igrami pokazali, da vedo kako se igra nogomet; vendar pa pričakujejo tudi pomoč od Olimpije.

Veljalo bi se spomniti, pravijo, da je Slovan v interesu kvalitete nogometa odstopil Olimpiji dragocenega trenerja Braneta Elznerja, kapetana Zabjeka in še nekaj igralcev.

Te dni slavijo rokometasi 15-letnico začetkov te športne panoge v Mostah.

Pred 15-letji so začeli na starem Slovanovem igrišču v jami igrati veliki rokomet študentje, večinoma vsi doma iz Maribora. Vključili so se v SD Slovan in osnovali rokometni klub, ki se mu je kaj kmalu priključilo nekaj perspektivnih gimnazijcev iz Most. Med slednjimi je bil najbolj prizadeven Bogdan Šturm, ki je tudi prevzel vodstvo kluba.

Vzporedno z moško pa je zrasla tudi ženska ekipa, le da so bila vsa dekleta gimnazijke iz Most. Medtem ko je bila konkurenca v članski ligi zelo huda in fantje niso dosegali prvih mest, so postala dekleta celo republiške prvakinje.

Ponavljam, to je bil veliki rokomet, ki so ga igrali na nogometnem igrišču in tudi na nogometna vrata. Lepota te igre je bila za gledalce le v paradah vratarjev, saj so bili strelci z roko zelo točni. To pa je bilo vse. Zato poznamo veliki rokomet sedaj le še po pripovedovanju in kot zgodovinsko posebnost. Nekaj let po začetku v Mostah je veliki rokomet propadel. Igrajo ga pravzaprav le še v Zah. Nemčiji in na Poljskem.

V jeseni leta 1956 pa je v Mostah ponovno zaživel. Zopet je bil tu Bogdan Šturm, ki je pripeljal prvega Slovanovega trenerja, aktivnega igralca tedanjega slovenskega prvaka Svobode z Viča - Toma Zevnika. Ta je zbral okoli sebe nadarjene mladinke in mladince z gimnazije, trenirali pa jih je

V sezoni 1958/59 se je Slovan uvrstil v republiško ligo. Tedaj je imel poleg I. članske ekipe še ekipo pionirjev, deklet, pionirk in II. člansko moštvo. Prvo leto v slovenski ligi je bilo tudi najbolj kritično. Komaj, komaj so se igralci Albreht, Pirc, Kampjut, Medle, Bogataj, Štrukelj, Narobe in Virk rešili izpada iz lige. Toda to je bilo edino kritično leto. Od tedaj dalje se pri Slovanu menjajo igralci, trenerji (Zevnik, Zaplatil, Češnovar, Zevnik, Virk), generacije, toda kvalitetno raste ekipa iz leta v leto in s tem vzporedno so večji tudi večji uspehi. Letos je moška ekipa že drugo leto na 3. mestu v Sloveniji. Upajmo, da je to trenutni počitek pred jurišem na najvišje mesto.

Pot ženske ekipe je še uspešnejša, čeprav trenutno preboreva krizo. Trenerji Zaplatil, Češnovar, Zaplatil, Mavrič, Češnovar in sedaj Kristan so pripeljali ekipo tudi že do naslovov republiških prvakov. Letos so šele četrte, vendar dela sedaj nova generacija, ki bo čez leto, dve zopet nared v bojih za prvo mesto.

Takšni so tekmovalni uspehi, toda večji so delovni uspehi. Rokometni klub Slovan je prejel že nešteto pohval in priznanj za svoje vzorno delo z mladino. Od svojega začetka (drugega) v letu 1956 pa do danes je Slovan klub z največ naraščajočimi klubi v Sloveniji, iniciator vseh mogočih mladinskih in pionirskih tekmovalnih klubov, ki med vsemi najbolj skrbi in uspeva v po-

Prvenstvo so osvojili igralci na sliki z leve proti desni: Vavpetič Pašič, Radovan, Fagan, Klavs, Udovč, Ugrenovič, Oblak, Popivoda, Sulan in kapetan Nikič.

lič, More, Kranjc in glavni "krivec" - trener Elzner. Vsi so bili donedavna igralci Slovana.

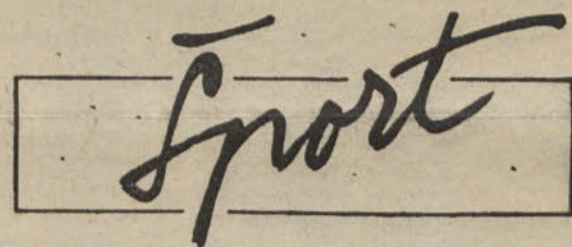
Toda še take izgube Slovana niso izčrpale. Ko je letošnje leto prevzel trenersko mesto profesionalni trener Janez Pišek, je bilo vsem jasno, da bo to pot nekaj iz tega. In res. Po težkih bojih so naši fantje

jem, kot pa dobiti potrebna sredstva za nastop v zvezni ligi. Razlika v stroških je seveda ogromna, kajti dosednji amaterji bodo morali postati profesionalci. To pa seveda ni lahko.

Ni stvar tega zapisa, da razpravlja o sredstvih; kolikor želimo gledati naše fante v bojih s kvalitetnimi nasprotniki, da

Upajo, da se bodo pri Olimpiji tega spomnili.

Ob koncu pa še naše iskrene čestitke prvakom: igralcem, trenerju Janezu Pišku in predvsem prizadevnima funkcionarjima predsedniku Antonu Nanutu in tehničnemu direktorju Viliju Pfundtnerju - pa seveda še ostalim članom uprave.

NAMIZNI TENIS

Zaloški namiznoteniški igralci so pred nedavnim gostovanjem v Hrastniku, kjer so v prijateljskem srečanju izgubili dvoboj z 10:1. Za Zalog je bil uspešen Egon Žabkar.

V povratnem dvoboju namiznoteniških ekip Zaloga in Dolskega v Zalogu so zmagali domačini z rezultatom 10:2. Prvo namiznoteniško srečanje pionirjev Zaloga in Dolskega v Dolskem se je končalo z 9:7 v korist Zaloga.

NOGOMET

V nadaljevanju občinskega prvenstva v malem nogometu je v B skupini Zalog premagal Zadobrovo (9:8) in se tako povzpela na prvo mesto z vsemi dobljenimi igrami.

VILKO SLUGA

PLAVANJE

Občinsko prvenstvo za pionirje in pionirke.

Prvi dan šolskih počitnic je bilo v vevškem bazenu prvo občinsko prvenstvo v plavanju. Tekmovanje so se udeležili predstavniki vseh osnovnih šol - razen Ketteja in Murne -, skupno 70 tekmovalcev in tekmovalk v 3 disciplinah so namreč posebej učenci in učenke 4. in 5. razredov, v posebnih skupini (B) pa 7. in 8. razredov. Doseženi so bili nevesni odlični rezultati. Predberjarjeve (osn. š. VP) na 35 m prosto, Robide (osn. š. Polje) in Havline (osn. š. VP). Nasploh so presenetili plavalci

osn. š. Vide Pregarc, ki so kljub slabim pogojem za plavanje krepko posegli v boje za prva mesta v vseh disciplinah. Seveda pa je treba omeniti, da niso imeli pravice nastopa plavalci, ki so že nastopali na republiških prvenstvih, največ iz Polja.

DEČKI A

33 m kravl: 1. Andrič (osn. š. Polje 23,8 sek.), 2. Dolinar (osn. š. VP) 23,9 sek., 3. Valentinčič (P) 26,3 sek.

33 m prsno: 1. Radakovič (S) 32,8, 2. Ozolin (S) 35,2, 3. Henigman (osn. š. Jarše) 37,7.

DEKLICE A

33 m prosto: 1. Kramberger (VP) 25,1, 2. Trtnik (P) 35,6, 3. Baznik (osn. š. Sostro 37,0). 33 m prsno: 1. Hawlina (VP) 31,3, 2. Strnad (S) 32,99, 3. Grad D. (S) 34,0.

DEKLICE B

33 m prosto: 1. Kržič (P) 31,6, 2. Lohorič (VP) 32,8, 3. Arnejšek (VP) 33,6.

33 m prsno: 1. Radakovič (S) 32,8, 2. Ozolin (S) 35,2, 3. Henigman (osn. š. Jarše) 35,7.

ROKOMET

Zaključeno je pionirsko rokometno prvenstvo občine Moste-Polje za šolsko leto 1964/65. Končni vrstni red je presenetljiv, saj bi glede na pogoje pričakovali v obeh konkurencah na najboljših mestih izključno pionirje osn. š. Ketteja in Murne. Od vseh ekip lahko le toš pohvalimo za celotno prizadevno delo obe ekipi osn. šole Kajuh iz Jarš in ekipi pionirk iz Polja.

Lestvice:

PIONIRJI

Vida Pregarc	8 7 0 1	119 : 55	14
Kajuh	8 6 0 2	80 : 63	12
Kette-Murn	8 4 0 4	91 : 63	8
Polje	8 1 0 7	40 : 92	2
Sostro	8 1 0 7	40 : 107	2

PIONIRKE

Polje	8 6 0 2	60 : 15	12
Vida Pregarc	8 6 0 2	44 : 12	12
Kajuh	8 4 0 4	21 : 37	8
Kette-Murn	8 2 0 6	12 : 32	4
Sostro	8 1 0 7	5 : 39	2

PLAVALNA ŠOLA V VEVŠKEM BAZENU

V soglasju z upravo plavalnega kluba in plavalne šole prireja plavalna šola PRVI PLAVALNI TECAJ, ki bo trajal od 22. junija do 13. julija, in DRUGI TECAJ od 14. julija do 4. avgusta. Če bo slabo vreme, bo programsko izpolnjenih 18 delovnih dni od 10. do 13. ure. Vpisnina je 300 dinarjev in mladinci si malico preskrbijo sami.

začel Odredov igralec Marjan Zaplatil. Ta dva trenerja sta še sedaj člana upravnega odbora rokometnega kluba.

Prvi igralci so bili: Hugo Špetič, Dani Nanut, Tone More, Dušan Kampjut in Pavle Stojan. Ti so si zgradili rokometno igrišče nad jamo.

Mali rokomet je hitro osvojil mladino. To je hitra igra, z mnogo streljanja na vrata, z bliskovitimi protinapadi in preobrat. Rokomet je kot taka igra postala ena najbolj priljubljenih športnih iger v Jugoslaviji (čeprav ena najmlajših). O popularnosti en sam podatek: to je edina športna igra, ki je v programu tekmovalnj enot JLA.

Prav na tem mestu pa je nujno omeniti še nekaj. Z malim rokometom niso začeli najprej v Mostah, marveč so bili kako leto »hitrejši« od Slovana Papičarji iz Vevč: Pirkmajerjev Sašo, Hribarjev Ciril, Petercovi fantje in dekleta. Tu sta bili ženska in moška ekipa med najboljšimi v Sloveniji. Zal teh ekip ni več, zakaj ne, pa ve baje malokdo v Vevčah. Vsem nam pa je jasno, da je to velika škoda.

pularizaciji te športne panoge v naši občini. Vsako leto igrajo učenci in učenke osnovnih šol v rokometni občinski ligi iz tedna v teden, prav do konca šolskega leta.

To pa je seveda plod dela prizadevnih funkcionarjev in še predvsem kvalitetnih trenerjev, ki so v tem kolektivu vedno prva skrb.

Zato bodo ob tem jubileju lahko ponosno gledali na opravljeno delo tako igralci kot funkcionarji in prejemale zaslužene čestitke: posebno najzaslužnejši med njimi, veteran Bogdan Šturm, pionirji drugega začetka: Tomo Zevnik, Marjan Zaplatil pa Dušan Kampjut in Pirc, ki sta trenutno oba na odsluženju vojaškega roka, Janezi: Štrukelj, Virk, Golja, Soklič pa Miro Artnak, Slavko Orehek, Jure Narobe, Draga Štokelj, Marija Arko, Meta Kastelic in Marinka Meglič ter mlajši: Marjan Pičulin, predsednik kluba, podpredsednik Radovan Golja, ostali člani uprave in igralci.

Iskreno pa čestita k temu jubileju, želeč vsem še večje uspehe, tudi Moščanska skupnost.

Strelci so proslavljali

Devetdeset kvalitetnih strelcev naše občine je počastilo 20. obletnico osvoboditve z udeležbo na tekmovalju za spominsko plaketo. To tekmovalje je veljalo obenem za skromno nadomestilo občinskega ligaškega tekmovalja, ki je v jesensko-pomladanski sezoni odpadlo zaradi pomankanja finančnih sredstev.

V živahnem vrvenju in naporu večurnem tekmovalju je 14 moštev (članice, člani,

pionirke in pionirji) strelskih družin in šol dalo res slovesen poudarek tej pomembni obletnici. Najkvalitetnejši rezultat je dosegla strelska družina Železničar s postaje Ljubljana Moste s 655 doseženimi krogi. Druga je bila SD Graničar s 556 krogi, tretja pa SD Bine Grajzer I s 516 krogi. Za množično udeležbo najkvalitetnejših svojih tekmovalcev je najbolj poskrbela SD Bine Grajzer, saj je nastopila kar s

šestimi ekipami, pohvaliti pa je treba tudi SD Vide Pregarc, ki je imela tri ekipe. Najboljše ekipe strelskih družin so prejele lične spominske plakete ob 20. obletnici osvoboditve, častno darilo občinskega stelskega odbora. O tistem in marljivem delu, pestrem tekmovalnem koledarju in solidni kvaliteti strelcev, ki so znani daleč izven meja naše občine, bomo zapisali kaj več še ob drugih prilikah. Sibe

Pravilna pot košarkarjev Slovana

Kvalitetni razvoj vsake športne panoge zahteva vedno nove in boljše oblike dela. Tega se košarkarji zavedajo, saj vedo, da je kvaliteta odvisna od ši-

Slovanova košarkarska šola za najmlajše ni le suha beseda, temveč odraz pravih prijemov prizadevnih funkcionarjev, zlasti predsednika Adija Vlaci-

oziroma na treh šolah s pionirji, ni majhna stvar! Zanj je potrebno precej in vsestranskih iznajdljivosti. Največji problem pa predstavlja igrišče, saj je obstoječe prenatrpano s programom. Pri svojem delu si košarkarji pomagajo tako, da nekatere ekipe še vedno gostujejo na tujih igriščih in igrajo na domačem igrišču le tekme. To seveda ni najboljša rešitev, saj bi bilo idealno imeti nad vsemi stalno kontrolo tako tehnične komisije kot tudi ostalih funkcionarjev, ki prav tem najmlajšim posvečajo največjo skrb.

Ti poskusi so pokazali, da je potrebno v naslednjem šolskem letu posvetiti vsem šolam posebno pozornost in jim pomagati pri organizaciji športnega dela izvenšolskih dejavnosti.

Slovanov prvi pregledni turnir kot tudi občinsko prvenstvo šol v košarki sta pokazala dovolj talentiranih igralk, od katerih bodo nekatere ob stalnem delu sigurno zavzele mesta v različnih ekipah.

roko zasnovanega dela, s katerim pa hočejo predvsem vzgajati mladino, nato pa na podlagi temeljite selekcije uvrstiti najboljše mladinke in mladince v svoje kvalitetne ekipe.

hyja, trenerjev in tehnične komisije s prof. Žitnikom na čelu. Delati na petih šolah s pionirkami in mladinkami, od katerih štiri ekipe tekmujejo v rednem košarkarskem tekmovanju,

ŽOGA V MREŽI — VRATAR NA TLEH

Občinska zveza za telesno kulturo je v tekmovanju jugoslovanskih športnih iger zasedla 3. mesto

Kaj so jugoslovanske športne igre?

To je akcija za množičnost v telesni kulturi. Ideja je povzeta iz ruske špartakijade. V Jugoslavijo sta jo prinesla Hrvoje Macanović in Mladen Delić, šporna novinarja iz Zagreba. Te športne igre so oblika tekmovanja, ki se začne v šolah, krajevnih skupnostih in podjetjih ter se po sistemu izvajanja zaključijo vsake štiri leta s tekmovanjem republik.

Taka oblika dela je napredna za področja, kjer telesnokulturne dejavnosti ni. Za nas pa bi to pomenilo korak nazaj.

Že nekaj časa poteka pri nas osnovno množično tekmovanje v obliki lig in več turnirjev, nikakor pa ne v obliki enkratke akcije.

Republiška komisija JSI si je ogledala naše delo in naše poslovanje. Ugotovila je, da naše delo celo presega okvir programa JSI. Po obeh načinih sicer zajamemo enako število nastopajočih, vendar nastopi v okviru JSI vsak od sodelujočih enkrat, najboljši v občini 2 krat itn., po našem sistemu pa nastopijo vsi tekmovalci najmanj štirikrat. Razlika je torej nujno tudi v kvaliteti.

JSI zajemajo 14 športnih panog, pri nas pa le tiste, za katere so pogoji in zanimanje na področju naše občine...

Telesni kulturi na vseh področjih želimo še naprej mnogo uspehov.

Uspeh pionirjev SLOVANA

Pred nedavnim je bilo končano pionirsko nogometno prvenstvo Ljubljanske podzveze. V prvi skupini je moštvo Slovana osvojilo z veliko prednostjo prvo mesto in si priborilo pravico do finalne tekme s prvakom skupine B Ljubljansko Olimpijo. V prvi tekmi je Slovan na domačem igrišču tesno izgubil s 1:0, vendar ima možnost, da v povratnem srečanju nadomesti izgubljeni. Trener Popivoda je bil z igro svojih varovancev zelo zadovoljen in je dejal, da se bodo lahko nekateri igralci prihodnje leto vključili v mladinsko moštvo. Za Slovana so nastopili: Čeče-

lić, Jakša, Krašelj, Živkovič, Lasič, (Juhant), Puš, Rožič, Dekleva, Jambrovič, Kobilica.

Lestvica skupine A

1. Slovan I	10	9	1	0	20	: 3	19
2. Kamnik	10	7	0	4	11	: 7	12
3. Svob. I	10	5	1	4	17	: 13	11
4. Olimp. II	10	5	0	5	17	: 17	10
5. Domžale	10	3	0	7	11	: 22	6
6. Usnjari	10	0	0	10	2	: 24	0

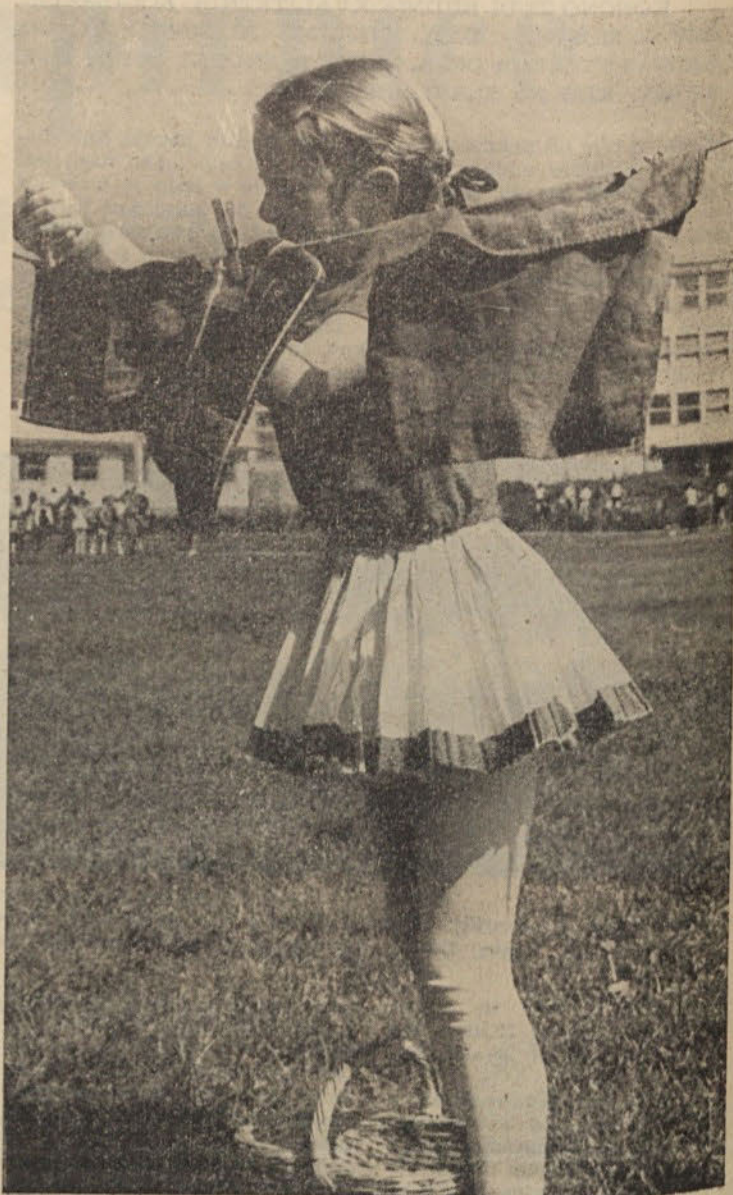
Skupina B

1. Olimp.	10	7	2	1	42	: 5	16
2. Ljublj.	10	7	1	2	30	: 10	15
3. Slavija	10	7	1	2	19	: 4	15
4. Ilirija	10	4	1	5	19	: 24	9
5. Slovan II	10	1	2	7	4	: 40	4
6. Svob. II	10	0	1	9	2	: 38	1

VEČ USPEHA SO IMELI UČITELJI IN UČENCI OSN. S. JARŠE. PREDSEDNIK OBO SZDL ANTON NANUT IZROČA PREDSTAVNIKU OSN. S. JARŠE UČENCU BOGOMIRU ERZENU V TRAJNO LAST VELIKI POKAL, KI GA JE PODARIL, ODBOR ZA PROSLAVO 20-LETNICE

Prizadevnost in sistematično delo sta bila na koncu nagrajena

DEKLICE PRVIH RAZREDOV SO TEKMOVALE V ZABAVNI ŠTAFETI PERIC. NAJSLIKOVITEJŠE SO BILE PERICE IZ OSN. S. POLJE. NA SLIKI: PERICA OSN. S. VIDE PREGARČ

Letošnji 25. maj je bila doslej največja telesnokulturna manifestacija v naši občini.

Nastopili so pionirji in pionirke vseh osnovnih šol naše občine — 3100 — v rokometu, nogometu, košarki, atletiki, med dvema ognjema in v zabavnih štafetah.

Prizorišče bojev: stadion Kodeljevo, TVD Partizan, šola in Slavija Polje, Vevče in Sostro.

Nagrade: praktične in vsem: žoge, smuči, badminton garniture in dresi.

Zmagovalci: šolski kolektivi z najboljšim povprečjem kvalitetnih dosežkov prav vseh tekmovalcev.

VELIKI POKAL

1. Jarše, 2. Pregarc, 3. Kette-Murn.

MALI POKAL

(štirirazredne in nižje organizirane šole)

1. Zadobrova, 2. Lipoglav, 3. Zalog.